

Občanský zákoník 2014

Aktuální znění k 1. 1. 2014

Věnování

Vážení a milí kolegové,
s Novým rokem 2014 nám začíná platit Nový občanský zákoník. Každý z nás bude potřebovat občas do zákona nahlédnout a nosit sebou několik tisíc paragrafů na papíře nemusí být tak úplně praktické.

Proto jsem sestavil tuto verzi jako elektronickou knihu, do které je možné si vkládat poznámky, záložky a přitom ji mít stále při sobě v telefonu nebo tabletu.

Pokud budete mít jakékoli otázky [napište mi je zde](#)

Přeji Vám všem hodně osobního štěstí a profesionálních úspěchů v roce 2014.

Věřím, že budeme mít brzy možnost setkat se a spolupracovat při rozhodování sporů u Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR nebo řešení zajímavých projektů.

Přemysl Líbal

rozhodce

Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR

[Profil na LinkedIn](#)
[Proboston.com](#)

Vydal: Proboston s.r.o. (c) 2014

Sestavil jako elektronickou knihu: Přemysl Líbal

WEB: www.proboston.com

ISBN: 978-80-87669-50-1

Obsah

Část první

OBEČNÁ ČÁST (§ 1 - 654)

Hlava I

Předmět úpravy a její základní zásady (§ 1 - 14)

Soukromé právo (§ 1 - 8)

Užití předpisů občanského práva (§ 9-11)

Ochrana soukromých práv (§ 12-14)

Svépomoc

Hlava II

OSOBY (§ 15 - 435)

Všeobecná ustanovení (§ 15 - 22)

FYZICKÉ OSOBY (§ 23 - 117)

Obecná ustanovení (§ 23 - 37)

Důkaz smrti

Nezletilí (§ 31 - 37)

Přiznání svéprávnosti

Předběžné prohlášení (§ 38-44)

Nápomoc při rozhodování (§ 45-48)

Zastoupení členem domácnosti (§ 49-54)

Omezení svéprávnosti (§ 55-65)

Nezvěstnost (§ 66-70)

Domněnka smrti (§ 71-76)

Jméno člověka a jeho ochrana (§ 77-80)

Osobnost člověka (§ 81-117)

Obecná ustanovení (§ 81-83)

[Podoba a soukromí \(§ 84-90\)](#)

[Právo na duševní a tělesnou integritu \(§ 91-103\)](#)

[Zásah do integrity \(§ 93-103\)](#)

[Práva člověka převzatého do zdravotnického zařízení bez jeho souhlasu \(§ 104-110\)](#)

[Nakládání s částmi lidského těla \(§ 111-112\)](#)

[Ochrana lidského těla po smrti člověka \(§ 113-117\)](#)

PRÁVNICKÉ OSOBY (§ 118-418)

[Obecná ustanovení \(§ 118 - 209\)](#)

[Veřejné rejstříky právnických osob \(§ 120-121\)](#)

[Ustavení a vznik právnické osoby \(§ 122-131\)](#)

[Název \(§ 132-135\)](#)

[Přemístění sídla \(§ 138-143\)](#)

[Účel právnických osob \(§ 144-145\)](#)

[Veřejná prospěšnost \(§ 146-150\)](#)

[Orgány právnické osoby \(§ 151-160\)](#)

[Jednání za právnickou osobu \(§ 161-167\)](#)

[Zrušení právnické osoby \(§ 168-173\)](#)

[Přeměna právnické osoby \(§ 174-184\)](#)

[Zánik právnické osoby \(§ 185-186\)](#)

[Likvidace \(§ 187-209\)](#)

KORPORACE (§ 210-302)

[Obecně o korporacích \(§ 210-213\)](#)

[Spolek \(§ 214-302\)](#)

[Založení spolku \(§ 218-221\)](#)

[Ustavující schůze \(§ 222-225\)](#)

[Vznik spolku \(§ 226-227\)](#)

[Pobočný spolek \(§ 228-231\)](#)

[Členství \(§ 232-235\)](#)

[Zánik členství \(§ 237-242\)](#)

[Organizace spolku \(§ 243-246\)](#)

[Členská schůze \(§ 248-254\)](#)

[Neplatnost rozhodnutí orgánu spolku \(§ 258-261\)](#)

[Kontrolní komise \(§ 262-264\)](#)

[Rozhodčí komise \(§ 265-267\)](#)

[Likvidace spolku \(§ 269-273\)](#)

[Fúze spolků \(§ 274-287\)](#)

[Rozdělení spolku \(§ 288-302\)](#)

[Fundace \(§ 303-401\)](#)

[Obecně o fundacích \(§ 303-305\)](#)

[Nadace \(§ 306-393\)](#)

[Založení nadace \(§ 309-313\)](#)

[Změna nadační listiny \(§ 317-320\)](#)

[Zvláštní ustanovení o změně účelu nadace \(§ 321-326\)](#)

[Vklady do nadace \(§ 327-334\)](#)

[Majetek nadace a nadační kapitál \(§ 335-341\)](#)

[Zvýšení nadačního kapitálu \(§ 342-343\)](#)

[Snížení nadačního kapitálu \(§ 344-346\)](#)

[Společná ustanovení \(§ 347-348\)](#)

[Přidružený fond \(§ 349-352\)](#)

[Nadační příspěvek \(§ 353-356\)](#)

[Nadační fond \(§ 394-401\)](#)

[Ústav \(§ 402-418\)](#)

[Vznik ústavu](#)

SPOTŘEBITEL (§ 419)

PODNIKATEL (§ 420-435)

ZASTOUPENÍ (§ 436-488)

[Všeobecná ustanovení \(§ 436-440\)](#)

[Smluvní zastoupení \(§ 441-456\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 441-449\)](#)

[Prokura \(§ 450-456\)](#)

[Zákonné zastoupení a opatrovnictví \(§ 457-488\)](#)

[Opatrovnictví člověka \(§ 465-485\)](#)

[Opatrovnictví právnické osoby \(§ 486-488\)](#)

VĚCI A JEJICH ROZDĚLENÍ (§ 489-544)

[Všeobecná ustanovení \(§ 489-495\)](#)

[Rozdělení věcí \(§ 496-504\)](#)

[Součást věci a příslušenství věci \(§ 505-513\)](#)

[Cenný papír \(§ 514-544\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 514-524\)](#)

[Zaknihované cenné papíry \(§ 525-528\)](#)

[Přeměna cenného papíru na zaknihovaný cenný papír a přeměna zaknihovaného cenného papíru na cenný papír \(§ 529-544\)](#)

[Přeměna cenného papíru na zaknihovaný cenný papír \(§ 529-535\)](#)

[Přeměna zaknihovaného cenného papíru na cenný papír \(§ 536-544\)](#)

PRÁVNÍ SKUTEČNOSTI (§ 545-654)

PRÁVNÍ JEDNÁNÍ (§ 545-599)

[Forma právních jednání \(§ 559-564\)](#)

[Soukromá listina a veřejná listina \(§ 565-569\)](#)

[Právní jednání vůči nepřítomné osobě \(§ 570-573\)](#)

[Neplatnost právních jednání \(§ 574-588\)](#)

[Relativní neúčinnost \(§ 589-599\)](#)

PRÁVNÍ UDÁLOSTI (§ 600-608)

[Všeobecné ustanovení](#)

[Promlčení a prekluze \(§ 609-654\)](#)

[Promlčení \(§ 609-653\)](#)

[Všeobecná ustanovení \(§ 654\)](#)

[Délka promlčecí lhůty \(§ 629-644\)](#)

[Běh promlčecí lhůty \(§ 645-652\)](#)

[Obnovení nároku a běh nové promlčecí lhůty \(§ 653\)](#)

[Prekluze \(§654\)](#)

Část druhá

RODINNÉ PRÁVO (§ 655-975)

[MANŽELSTVÍ \(§ 655-770\)](#)

[Vznik manželství \(§ 656-676\)](#)

[Zdánlivé manželství a neplatnost manželství \(§ 677-686\)](#)

[Zdánlivé manželství \(§ 677-679\)](#)

[Neplatnost manželství \(§ 680-686\)](#)

[Povinnosti a práva manželů \(§ 687-753\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 687-707\)](#)

[Manželské majetkové právo \(§ 708-753\)](#)

[Zánik manželství \(§ 754-770\)](#)

[Rozvod manželství \(§ 755-758\)](#)

[Následky zániku manželství \(§ 759-770\)](#)
[PŘÍBUZENSTVÍ A ŠVAGROVSTVÍ \(§ 771-927\)](#)
[Poměry mezi rodiči a dítětem \(§ 775-927\)](#)
[Určování rodičovství \(§ 775-793\)](#)
[Osvojení \(§ 794-804\)](#)
[Osvojení, osvojitel a osvojované dítě \(§ 794-804\)](#)
[Souhlas s osvojením \(§ 805-822\)](#)
[Péče před osvojením \(§ 823-831\)](#)
[Následky osvojení \(§ 832-845\)](#)
[Zrušení osvojení \(§ 840-845\)](#)
[Opětovné osvojení osvojence](#)
[Osvojení zletilého \(§ 846-854\)](#)
[Osvojení, které není obdobou osvojení nezletilého \(§ 848-849\)](#)
[Společná ustanovení pro osvojení zletilého \(§ 850-854\)](#)
[Rodiče a dítě \(§ 855-923\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 855-859\)](#)
[Osobní jméno a příjmení dítěte \(§ 860-864\)](#)
[Vyživovací povinnost \(§ 910-923\)](#)
[Zvláštní opatření při výchově dítěte \(§ 924-926\)](#)
[Vztahy mezi dítětem a jinými příbuznými a dalšími osobami \(§ 927\)](#)
[Poručenství a jiné formy péče o dítě \(§ 928-975\)](#)
[Poručenství \(§ 928-942\)](#)
[Opatrovnictví dítěte \(§ 943-952\)](#)
[Opatrovník \(§ 943-947\)](#)
[Opatrovník pro správu jmění dítěte \(§ 948-952\)](#)
[Svěření dítěte do péče jiné osoby a pěstounství \(§ 953-970\)](#)

[Svěření dítěte do péče jiné osoby \(§ 953-957\)](#)

[Pěstounství \(§ 958-970\)](#)

[Ústavní výchova \(§ 971-975\)](#)

Část třetí

ABSOLUTNÍ MAJETKOVÁ PRÁVA (§ 976-1720)

[Všeobecná ustanovení \(§ 976-978\)](#)

VĚCNÁ PRÁVA (§ 979-1474)

[Obecná ustanovení \(§ 979-986\)](#)

[Držba \(§ 987-1010\)](#)

[Vlastnictví \(§ 1011-1114\)](#)

[Povaha vlastnického práva a jeho rozsah \(§ 1011-1044\)](#)

[Nabytí vlastnického práva \(§ 1045-1114\)](#)

[Přivlastnění a nález \(§ 1045-1065\)](#)

[Přirozený přírůstek \(§ 1066-1073\)](#)

[Umělý přírůstek \(§ 1074-1087\)](#)

[Smíšený přírůstek \(§ 1088\)](#)

[Vydržení \(§ 1089-1098\)](#)

[Převod vlastnického práva \(§ 1099-1108\)](#)

[Nabytí vlastnického práva od neoprávněného \(§ 1109-1113\)](#)

[Nabytí vlastnického práva rozhodnutím orgánu veřejné moci \(§ 1114\)](#)

[Spoluvlastnictví \(§ 1115-1239\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 1115-1120\)](#)

[Spoluvlastnický podíl \(§ 1121-1125\)](#)

[Správa společné věci \(§ 1126-1139\)](#)

[Oddělení ze spoluvlastnictví a zrušení spoluvlastnictví \(§ 1140-1157\)](#)

[Bytové spoluvlastnictví \(§ 1158-1222\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 1158-1162\)](#)
[Vznik jednotky \(§ 1163-1169\)](#)
[Výstavba domu s jednotkami \(§ 1170-1174\)](#)
[Práva a povinnosti vlastníka jednotky \(§ 1175-1188\)](#)
[Správa domu a pozemku \(§ 1189-1216\)](#)
[Zrušení bytového spoluvlastnictví \(§ 1217-1219\)](#)
[Společná ustanovení \(§ 1220-1222\)](#)
[Přídavné spoluvlastnictví \(§ 1223-1235\)](#)
[Zvláštní ustanovení o společenství jmění \(§ 1236-1239\)](#)
[Věcná práva k cizím věcem \(§ 1240-1399\)](#)
[Právo stavby \(§ 1240-1256\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 1240-1242\)](#)
[Vznik a zánik práva stavby \(§ 1243-1249\)](#)
[Právní poměry z práva stavby \(§ 1250-1256\)](#)
[Věcná břemena \(§ 1257-1259\)](#)
[Obecná ustanovení o služebnostech \(§ 1257-1259\)](#)
[Nabytí služebnosti \(§ 1260-1262\)](#)
[Právní poměry ze služebnosti \(§ 1263-1266\)](#)
[Některé pozemkové služebnosti \(§ 1267-1282\)](#)
[Uživací právo \(§ 1283-1298\)](#)
[Zánik služebnosti \(§ 1299-1302\)](#)
[Reálná břemena \(§ 1303-1308\)](#)
[Zástavní právo \(§ 1309-1394\)](#)
[Obecná ustanovení \(1309-1311\)](#)
[Zastavení \(§ 1312-1345\)](#)
[Rozsah zástavního práva \(§ 1346-1352\)](#)
[Práva a povinnosti ze zástavního práva \(§ 1353-1358\)](#)

[Výkon zástavního práva \(§ 1359-1370\)](#)

[Výkon zástavního práva při více zástavních věřitelích \(§ 1371-1375\)](#)

[Zánik zástavního práva \(§ 1376-1379\)](#)

[Práva vlastníka při uvolnění zástavy \(§ 1380-1384\)](#)

[Záměna zástavního práva \(§ 1385-1389\)](#)

[Podzástavní právo \(§ 1390-1394\)](#)

[Zadržovací právo \(§ 1395-1399\)](#)

[Správa cizího majetku \(§ 1400-1474\)](#)

[Všeobecná ustanovení o správě cizího majetku \(§ 1400-1410\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 1400-1404\)](#)

[Prostá správa cizího majetku \(§ 1405-1408\)](#)

[Plná správa cizího majetku \(§ 1409-1410\)](#)

[Pravidla správy \(§ 1411-1437\)](#)

[Povinnosti správce vůči beneficiantovi \(§ 1411-1418\)](#)

[Povinnosti správce a beneficianta vůči třetím osobám \(§ 1419-1422\)](#)

[Inventář, jistota a pojištění \(§ 1423-1427\)](#)

[Společná správa \(§ 1428-1431\)](#)

[Obezřetné investice \(§ 1432-1435\)](#)

[Vyúčtování \(§ 1436-1437\)](#)

[Skončení správy \(§ 1438-1447\)](#)

[Svěřenský fond \(§ 1448-1474\)](#)

[Pojem svěřenského fondu a jeho vznik \(§ 1448-1452\)](#)

[Správa svěřenského fondu \(§ 1453-1456\)](#)

[Obmyšlený \(§ 1457-1462\)](#)

[Dohled nad správou svěřenského fondu \(§ 1463-1467\)](#)

[Změny svěrenského fondu \(§ 1468-1470\)](#)

[Zánik svěrenského fondu \(§ 1471-1474\)](#)

[DĚDICKÉ PRÁVO \(§ 1475-1720\)](#)

[Právo na pozůstalost \(§ 1475-1490\)](#)

[Pořízení pro případ smrti \(§ 1491-1593\)](#)

[Všeobecná ustanovení \(§ 1491-1593\)](#)

[ZÁVĚŤ \(§ 1494-1581\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 1494-1531\)](#)

[Forma závěti \(§ 1532-1550\)](#)

[Vedlejší doložky v závěti \(§ 1551-1574\)](#)

[Zrušení závěti \(§ 1575-1581\)](#)

[DĚDICKÁ SMLOUVA \(§ 1582-1593\)](#)

[ODKAZ \(§ 1594-1632\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 1594-1603\)](#)

[Zvláštní pravidla o jednotlivých druzích odkazů \(§ 1604-1619\)](#)

[Odkaz věcí určitého druhu \(§ 1604-1607\)](#)

[Odkaz určité věci \(§ 1608-1611\)](#)

[Odkaz pohledávky \(§ 1612-1617\)](#)

[Jiné odkazy \(§ 1618-1619\)](#)

[Nabytí odkazu \(§ 1620-1632\)](#)

[Zákonná posloupnost \(§ 1633-1641\)](#)

[POVINNÝ DÍL \(§ 1642-1664\)](#)

[Nepominutelný dědic \(§ 1642-1645\)](#)

[Vydědění \(§ 1646-1649\)](#)

[Ochrana nepominutelného dědice \(§ 1650-1653\)](#)

[Výpočet povinného dílu \(§ 1654-1657\)](#)

[Započtení na povinný díl a na dědický podíl \(§ 1658-1664\)](#)

[PRÁVO NĚKTERÝCH OSOB NA ZAOPATŘENÍ \(§ 1665-](#)

1669)

Přechod pozůstalosti na dědice (§ 1670-1713)

Nabytí dědictví (1670-1676)

Správa pozůstalosti a její soupis (§ 1677-1689)

Potrzení dědictví (§ 1690-1693)

Rozdělení pozůstalosti (§ 1694-1700)

Dluhy postihující dědice (§ 1701-1713)

Zcizení dědictví (§ 1714-1720)

Část čtvrtá

RELATIVNÍ MAJETKOVÁ PRÁVA (§ 1721-3014)

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ O ZÁVAZCÍCH (§ 1721-2054)

Vznik závazků a jejich obsah (§ 1721-1723)

Smlouva (§ 1724-1788)

Obecná ustanovení (§ 1724-1730)

Uzavření smlouvy (§ 1731-1745)

Obsah smlouvy (§ 1746-1755)

Forma smlouvy (§ 1756-1758)

Účinky smlouvy (§ 1759-1760)

Zvláštní způsoby uzavírání smlouvy (§ 1770-1784)

Obsah závazků (§ 1789-1809)

USTANOVENÍ O ZÁVAZCÍCH ZE SMLUV UZAVÍRANÝCH SE

SPOTŘEBITELEM (§ 1810-1867)

Obecná ustanovení (1810-1819)

Uzavírání smluv distančním způsobem a závazky ze smluv

uzavíraných mimo obchodní prostory (§ 1820-1851)

Pododdíl 1

Obecná ustanovení (§ 1820-1840)

[Finanční služby \(§ 1841-1851\)](#)

[Dočasné užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby \(§ 1852-1867\)](#)

[Společné dluhy a pohledávky \(§ 1868-1878\)](#)

[Změny závazků \(§ 1879-1907\)](#)

[Změna v osobě věřitele nebo dlužníka \(§ 1879-1900\)](#)

[Změna v osobě věřitele \(§ 1879-1887\)](#)

[Změna v osobě dlužníka \(§ 1888-1894\)](#)

[Postoupení smlouvy \(§ 1895-1900\)](#)

[Změny v obsahu závazků \(§ 1901-1907\)](#)

[Zánik závazků \(§ 1908-2009\)](#)

[Splnění \(§ 1908-1980\)](#)

[Jiné způsoby zániku závazků \(§ 1981-2009\)](#)

[Zajištění a utvrzení dluhů \(§ 2010- 2054\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2010-2017\)](#)

[Zajištění dluhu \(§ 2018-2047\)](#)

[Utvrzení dluhu \(§ 2048-2054\)](#)

Hlava II

[ZÁVAZKY Z PRÁVNÍCH JEDNÁNÍ \(§ 2055-2893\)](#)

[Převedení věci do vlastnictví jiného \(§ 2055-2188\)](#)

[Darování \(§ 2055-2078\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2055-2065\)](#)

[Zvláštní ustanovení o platnosti darování \(§ 2066-2067\)](#)

[Odvolání daru \(§ 2068-2078\)](#)

[Koupě \(§ 2079-2183\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2079-2084\)](#)

[Koupě movité věci \(§ 2085-2127\)](#)

[Koupě nemovité věci \(§ 2128-2131\)](#)
[Vedlejší ujednání při kupní smlouvě \(§ 2132-2158\)](#)
[Zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě \(§ 2158-2174\)](#)
[Zvláštní ustanovení o koupi závodu \(§ 2175-2183\)](#)
[Směna \(§ 2184-2188\)](#)
[Přenechání věci k užití jinému \(§ 2189-2400\)](#)
[Výprosa \(§ 2189-2192\)](#)
[Výpůjčka \(§ 2193-2200\)](#)
[Základní ustanovení](#)
[Nájem \(§ 2201-](#)
[Obecná ustanovení \(§ 2201-2234\)](#)
[Základní ustanovení](#)
[Zvláštní ustanovení o nájmu bytu a nájmu domu \(§ 2235-2301\)](#)
[Zvláštní ustanovení o nájmu prostoru sloužícího podnikání \(§ 2302-2315\)](#)
[Zvláštní ustanovení o podnikatelském pronájmu věcí movitých \(§ 2316-2320\)](#)
[Zvláštní ustanovení o nájmu dopravního prostředku \(§ 2321-2325\)](#)
[Ubytování \(§ 2326-2331\)](#)
[Pacht \(§ 2332-2357\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 2332-2344\)](#)
[Zemědělský pacht \(§ 2345-2348\)](#)
[Pacht závodu \(§ 2349-2357\)](#)
[Licence \(§ 2358-2389\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 2358-2370\)](#)
[Zvláštní ustanovení pro licenci k předmětům chráněným](#)

[autorským zákonem \(§ 2371-2383\)](#)

[Zvláštní ustanovení pro licenční smlouvu nakladatelskou \(§ 2384-\)](#)

[Zvláštní ustanovení pro práva související s právem autorským a pro právo pořizovatele databáze \(§ 2387-2389\)](#)

[Zápůjčka \(§ 2390-2394\)](#)

[Úvěr § 2395-2400\)](#)

[Pracovní poměr \(§ 2401\)](#)

[Závazky ze schovacích smluv \(§ 2402-2429\)](#)

[Úschova \(§ 2402-2414\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2402-2408\)](#)

[Úschova cenného papíru \(§ 2409-2414\)](#)

[Skladování \(§ 2415-2429\)](#)

[Závazky ze smluv příkazního typu \(§ 2430-2520\)](#)

[Příkaz \(§ 2430-2444\)](#)

[Zprostředkování \(§ 2445-2454\)](#)

[Komise \(§ 2455-2470\)](#)

[Zasílatelství \(§ 2471-2482\)](#)

[Obchodní zastoupení \(§ 2483-2520\)](#)

[Zájezd \(§ 2521-2549\)](#)

[Závazky ze smluv o přepravě \(§ 2550-2585\)](#)

[Přeprava osob a věcí \(§ 2550-2581\)](#)

[Přeprava osoby \(§ 2550-2554\)](#)

[Přeprava věci \(§ 2555-2571\)](#)

[Náložní list \(§ 2572-2577\)](#)

[Společná ustanovení o přepravě osob a věcí \(§ 2578-2581\)](#)

[Provoz dopravního prostředku \(§ 2582-2583\)](#)

[Dílo \(§ 2586-2635\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2586-2619\)](#)
[Určení ceny podle rozpočtu \(§ 2620-2622\)](#)
[Stavba jako předmět díla \(§ 2623-2630\)](#)
[Dílo s nehmotným výsledkem \(§ 2631-2635\)](#)
[Péče o zdraví \(§ 2636-2651\)](#)
[Kontrolní činnost \(§ 2652-2661\)](#)
[ZÁVAZKY ZE SMLOUVY O ÚČTU, JEDNORÁZOVÉM
VKLADU, AKREDITIVU A INKASU \(§ 2662-2700\)](#)
[Účet \(§ 2662-2679\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 2662-2668\)](#)
[Platební účet \(§ 2669\)](#)
[Jiný než platební účet \(§ 2670-2675\)](#)
[Vkladní knížka \(§ 2676-2679\)](#)
[Jednorázový vklad \(§ 2680-2681\)](#)
[Akreditiv \(§ 2682-2993\)](#)
[Inkaso \(§ 2694-2700\)](#)
[ZÁVAZKY ZE ZAOPATŘOVACÍCH SMLUV \(§ 2701-2715\)](#)
[Důchod \(§ 2701-2706\)](#)
[Výměnek \(§ 2707-2715\)](#)
[SPOLEČNOST \(§ 2716-2746\)](#)
[Obecná ustanovení \(§ 2716-2720\)](#)
[Práva a povinnosti společníků navzájem \(§ 2721-2729\)](#)
[Správa společnosti \(§ 2730-2735\)](#)
[Práva a povinnosti společníků k třetím osobám \(§ 2736-
2738\)](#)
[Zánik členství \(§ 2739-2743\)](#)
[Zánik společnosti \(§ 2744-2746\)](#)
[TICHÁ SPOLEČNOST \(§ 2747-2755\)](#)

ZÁVAZKY Z ODVÁŽNÝCH SMLUV (§ 2756-2883)

Obecná ustanovení (§ 2756-2757)

Pojištění (§ 2758-2872)

Základní ustanovení (§ 2758-2810)

Obecná ustanovení o pojištění osob (§ 2824-2832)

Životní pojištění (§ 2833-2843)

Úrazové pojištění (§ 2844-2846)

Pojištění pro případ nemoci (§ 2847-2848)

Pojištění majetku (§ 2849-2855)

Přepojištění

Podpojištění

Zvláštní ustanovení

Pojištění právní ochrany (§ 2856-2860)

Pojištění odpovědnosti (§ 2861-2867)

Pojištění úvěru nebo záruky (§ 2868-2870)

Pojištění finančních ztrát (§ 2871-2872)

Pojištění velkého pojistného rizika

Sázka, hra a los (§ 2873-2883)

Sázka (§ 2873-2880)

Hra (§ 2881)

Společné ustanovení (§ 2883)

ZÁVAZKY Z PRÁVNÍHO JEDNÁNÍ JEDNÉ OSOBY (§ 2884-2893)

Veřejný příslib (§ 2884-2889)

Príslib odměny (§ 2884-2886)

Vypsání ceny (§ 2887-2889)

Slib odškodnění (§ 2890-2893)

ZÁVAZKY Z DELIKTŮ (§ 2894-2990)

[Náhrada majetkové a nemajetkové újmy \(§ 2894-2971\)](#)

[Základní ustanovení \(§ 2894-2908\)](#)

[Povinnost nahradit škodu \(§ 2909-2950\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2909-2919\)](#)

[Zvláštní ustanovení \(§ 2920-2950\)](#)

[Způsob a rozsah náhrady \(§ 2951-2971\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2951-2955\)](#)

[Náhrada při újmě na přirozených právech člověka \(§ 2956-2968\)](#)

[Zvláštní ustanovení \(§ 2969-2971\)](#)

[ZNEUŽITÍ A OMEZENÍ SOUTĚŽE \(§ 2972-2990\)](#)

[Obecná ustanovení \(§ 2972-2975\)](#)

[Nekalá soutěž \(§ 2976-2990\)](#)

[ZÁVAZKY Z JINÝCH PRÁVNÍCH DŮVODŮ \(§ 2991-3014\)](#)

[Bezdůvodné obohacení \(§ 2991-3005\)](#)

[Nepříkázané jednatelství a upotřebení cizí věci k prospěchu jiného \(§ 3006-3014\)](#)

[Nepříkázané jednatelství \(§ 3006-3011\)](#)

[Upotřebení cizí věci k prospěchu jiného \(§ 3012-3014\)](#)

[Část pátá](#)

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ (§ 3015-3081)

[Ustanovení společná \(§ 3015-3027\)](#)

[Ustanovení přechodná a závěrečná \(§ 3028-3081\)](#)

[Přechodná ustanovení \(§ 3028-3079\)](#)

[Všeobecná ustanovení \(§ 3028-3035\)](#)

[Lhůty a doby \(§ 3036-3037\)](#)

Majetkové právo manželské (§ 3038-3040)

Právnícké osoby (§ 3041-3053)

Věcná práva (§ 3054-3068)

Dědické právo (§ 3069-3072)

Závazková práva (§ 3073-3079)

Závěrečná ustanovení (§ 3080-3081)

Účinnost

a ruší

Nový občanský zákoník novelizuje následující předpisy:

403/1990 Sb., 229/1991 Sb., 87/1991 Sb., 264/1992 Sb.,
286/1993 Sb., 331/1993 Sb., 68/1993 Sb., 156/1994 Sb.,
223/1994 Sb., 259/1994 Sb., 104/1995 Sb., 118/1995 Sb.,
84/1995 Sb., 142/1996 Sb., 89/1996 Sb., 94/1996 Sb.,
227/1997 Sb., 15/1998 Sb., 165/1998 Sb., 91/1998 Sb.,
159/1999 Sb., 356/1999 Sb., 360/1999 Sb., 363/1999 Sb.,
103/2000 Sb., 105/2000 Sb., 227/2000 Sb., 27/2000 Sb.,
29/2000 Sb., 30/2000 Sb., 301/2000 Sb., 307/2000 Sb.,
362/2000 Sb., 367/2000 Sb., 370/2000 Sb., 70/2000 Sb.,
120/2001 Sb., 229/2001 Sb., 259/2001 Sb., 317/2001 Sb.,
353/2001 Sb., 451/2001 Sb., 109/2002 Sb., 125/2002 Sb.,
126/2002 Sb., 15/2002 Sb., 151/2002 Sb., 210/2002 Sb.,
308/2002 Sb., 309/2002 Sb., 312/2002 Sb., 320/2002 Sb.,
437/2003 Sb., 88/2003 Sb., 257/2004 Sb., 315/2004 Sb.,
360/2004 Sb., 37/2004 Sb., 47/2004 Sb., 480/2004 Sb.,
484/2004 Sb., 499/2004 Sb., 554/2004 Sb., 85/2004 Sb.,
179/2005 Sb., 216/2005 Sb., 359/2005 Sb., 377/2005 Sb.,
383/2005 Sb., 413/2005 Sb., 107/2006 Sb., 112/2006 Sb.,
115/2006 Sb., 134/2006 Sb., 160/2006 Sb., 227/2006 Sb.,
230/2006 Sb., 264/2006 Sb., 308/2006 Sb., 315/2006 Sb.,
342/2006 Sb., 443/2006 Sb., 56/2006 Sb., 57/2006 Sb.,
79/2006 Sb., 81/2006 Sb., 269/2007 Sb., 296/2007 Sb.,
344/2007 Sb., 104/2008 Sb., 126/2008 Sb., 130/2008 Sb.,
230/2008 Sb., 259/2008 Sb., 306/2008 Sb., 36/2008 Sb.,
384/2008 Sb., 198/2009 Sb., 215/2009 Sb., 217/2009 Sb.,

227/2009 Sb., 230/2009 Sb., 278/2009 Sb., 285/2009 Sb.,
345/2009 Sb., 420/2009 Sb., 155/2010 Sb., 160/2010 Sb.,
409/2010 Sb., 424/2010 Sb., 427/2010 Sb., 139/2011 Sb.,
188/2011 Sb., 28/2011 Sb.

Nový občanský zákoník ruší následující předpisy:

94/1963 Sb., 133/1964 Sb., 40/1964 Sb., 47/1964 Sb.,
18/1965 Sb., 17/1966 Sb., 136/1969 Sb., 15/1971 Sb.,
121/1980 Sb., 122/1980 Sb., 42/1980 Sb., 74/1981 Sb.,
131/1982 Sb., 132/1982 Sb., 27/1982 Sb., 69/1982 Sb.,
106/1984 Sb., 136/1985 Sb., 102/1988 Sb., 188/1988 Sb.,
74/1989 Sb., 113/1990 Sb., 116/1990 Sb., 146/1990 Sb.,
300/1990 Sb., 529/1990 Sb., 83/1990 Sb., 87/1990 Sb.,
509/1991 Sb., 513/1991 Sb., 540/1991 Sb., 73/1991 Sb.,
102/1992 Sb., 234/1992 Sb., 398/1992 Sb., 591/1992 Sb.,
89/1993 Sb., 142/1994 Sb., 267/1994 Sb., 72/1994 Sb.,
248/1995 Sb., 258/1995 Sb., 152/1996 Sb., 126/1998 Sb.,
59/1998 Sb., 89/1998 Sb., 302/1999 Sb., 97/1999 Sb.,
209/2000 Sb., 385/2000 Sb., 440/2001 Sb., 135/2002 Sb.,
136/2002 Sb., 208/2002 Sb., 321/2002 Sb., 522/2002 Sb.,
50/2003 Sb., 371/2004 Sb., 163/2005 Sb., 171/2005 Sb.,
360/2005 Sb., 151/2006 Sb., 33/2008 Sb., 174/2009 Sb.,
152/2010 Sb., 158/2010 Sb., 231/2010 Sb., 33/2010 Sb.,
132/2011 Sb.

Související předpisy EU:

31985L0374, 31985L0577, 31986L0653, 31987L0344,
31990L0314, 31993L0013, 31997L0007, 31997L0055,

31998L0006, 31999L0044, 32000L0035, 32006L0114,
32008L0122, 32009L0101

89

ZÁKON

ze dne 3. února 2012

občanský zákoník

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Část první

Obecná část (§ 1 - 654)

Hlava I

Předmět úpravy a její základní zásady (§ 1 - 14)

Díl 1

Soukromé právo (§ 1 - 8)

§ 1

1. Ustanovení právního řádu upravující vzájemná práva a povinnosti osob vytvářejí ve svém souhrnu soukromé právo. Uplatňování soukromého práva je nezávislé na uplatňování práva veřejného.
2. Nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; zakázána jsou ujednání porušující dobré mravy,

veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti.

§ 2

1. Každé ustanovení soukromého práva lze vykládat jenom ve shodě s Listinou základních práv a svobod a ústavním pořádkem vůbec, se zásadami, na nichž spočívá tento zákon, jakož i s trvalým zřetelem k hodnotám, které se tím chrání. Rozejde-li se výklad jednotlivého ustanovení pouze podle jeho slov s tímto příkazem, musí mu ustoupit.
2. Zákonnému ustanovení nelze přikládat jiný význam, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce; nikdo se však nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu.
3. Výklad a použití právního předpisu nesmí být v rozporu s dobrými mravy a nesmí vést ke krutosti nebo bezohlednosti urážející obyčejné lidské cítění.

§ 3

1. Soukromé právo chrání důstojnost a svobodu člověka i jeho přirozené právo brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.
2. Soukromé právo spočívá zejména na zásadách, že
 - a) každý má právo na ochranu svého života a zdraví,

- jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí,
- b) rodina, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany,
 - c) nikdo nesmí pro nedostatek věku, rozumu nebo pro závislost svého postavení utrpět nedůvodnou újmu; nikdo však také nesmí bezdůvodně těžít z vlastní neschopnosti k újmě druhých,
 - d) daný slib zavazuje a smlouvy mají být splněny,
 - e) vlastnické právo je chráněno zákonem a jen zákon může stanovit, jak vlastnické právo vzniká a zaniká, a
 - f) nikomu nelze odepřít, co mu po právu náleží.

3. Soukromé právo vyvěrá také z dalších obecně uznaných zásad spravedlnosti a práva.

§ 4

1. Má se za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.
2. Činí-li právní řád určitý následek závislým na něčí vědomosti, má se na mysli vědomost, jakou si důvodně osvojí osoba případu znalá při zvážení okolností, které jí musely být v jejím postavení zřejmé. To platí obdobně, pokud právní řád spojuje určitý následek s existencí pochybnosti.

§ 5

1. Kdo se veřejně nebo ve styku s jinou osobou přihlásí k odbornému výkonu jako příslušník určitého povolání nebo stavu, dává tím najevo, že je schopen jednat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho povoláním nebo stavem spojena. Jedná-li bez této odborné péče, jde to k jeho tíži.
2. Proti vůli dotčené strany nelze zpochybnit povahu nebo platnost právního jednání jen proto, že jednal ten, kdo nemá ke své činnosti potřebné oprávnění, nebo komu je činnost zakázána.

§ 6

1. Každý má povinnost jednat v právním styku poctivě.
2. Nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu.

§ 7

Má se za to, že ten, kdo jednal určitým způsobem, jednal poctivě a v dobré víře.

§ 8

Zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany.

Díl 2

Užití předpisů občanského práva (§ 9-11)

§ 9

1. Občanský zákoník upravuje osobní stav osob.
2. Soukromá práva a povinnosti osobní a majetkové povahy se řídí občanským zákoníkem v tom rozsahu, v jakém je neupravují jiné právní předpisy. K zvyklostem lze hledět tehdy, dovolává-li se jich zákon.

§ 10

1. Nelze-li právní případ rozhodnout na základě výslovného ustanovení, posoudí se podle ustanovení, které se týká právního případu co do obsahu a účelu posuzovanému právnímu případu nejbližšího.
2. Není-li takové ustanovení, posoudí se právní případ podle principů spravedlnosti a zásad, na nichž spočívá tento zákon, tak, aby se dospělo se zřetelem k zvyklostem soukromého života a s přihlédnutím k stavu právní nauky i ustálené rozhodovací praxi k dobrému uspořádání práv a povinností.

§ 11

Obecná ustanovení o vzniku, změně a zániku práv a povinností ze závazků v části čtvrté tohoto zákona se použijí přiměřeně i na vznik, změnu a zánik jiných soukromých práv a povinností.

Díl 3

Ochrana soukromých práv (§ 12-14)

§ 12

Každý, kdo se cítí ve svém právu zkrácen, může se domáhat ochrany u orgánu vykonávajícího veřejnou moc (dále jen „orgán veřejné moci“). Není-li v zákoně stanoveno něco jiného, je tímto orgánem veřejné moci soud.

§ 13

Každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky.

§ 14

Svépomoc

1. Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.
2. Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán

veřejné moci.

Hlava II

Osoby (§ 15 - 435)

Díl 1

Všeobecná ustanovení (§ 15 - 22)

§ 15

1. Právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.
2. Svěprávnost je způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).

§ 16

Právní osobnosti ani svěprávnosti se nikdo nemůže vzdát ani zčásti; učiní-li tak, nepřihlíží se k tomu.

§ 17

1. Práva může mít a vykonávat jen osoba. Povinnost lze uložit jen osobě a jen vůči ní lze plnění povinnosti vymáhat.
2. Zřídí-li někdo právo nebo uloží-li povinnost tomu, co osobou není, přičte se právo nebo povinnost osobě, které podle povahy právního případu náleží.

§ 18

Osoba je fyzická, nebo právnická.

§ 19

1. Každý člověk má vrozená, již samotným rozumem a citem poznatelná přirozená práva, a tudíž se považuje za osobu. Zákon stanoví jen meze uplatňování přirozených práv člověka a způsob jejich ochrany.
2. Přirozená práva spojená s osobností člověka nelze zcizit a nelze se jich vzdát; stane-li se tak, nepřihlíží se k tomu. Nepřihlíží se ani k omezení těchto práv v míře odporující zákonu, dobrým mravům nebo veřejnému pořádku.

§ 20

1. Právnícká osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právnícká osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou.
2. Právnícké osoby veřejného práva podléhají zákonům, podle nichž byly zřízeny; ustanovení tohoto zákona se použijí jen tehdy, slučuje-li se to s právní povahou těchto osob.

§ 21

Stát se v oblasti soukromého práva považuje za právníckou osobu. Jiný právní předpis stanoví, jak stát právně jedná.

§ 22

1. Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec

a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen „partner“); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.

2. Stanoví-li zákon k ochraně třetích osob zvláštní podmínky nebo omezení pro převody majetku, pro jeho zatížení nebo přenechání k užití jinému mezi osobami blízkými, platí tyto podmínky a omezení i pro obdobná právní jednání mezi právnickou osobou a členem jejího statutárního orgánu nebo tím, kdo právnickou osobu podstatně ovlivňuje jako její člen nebo na základě dohody či jiné skutečnosti.

Díl 2

Fyzické osoby (§ 23 - 117)

Oddíl 1

Obecná ustanovení (§ 23 - 37)

§ 23

Člověk má právní osobnost od narození až do smrti.

§ 24

Každý člověk odpovídá za své jednání, je-li s to posoudit je a ovládnout. Kdo se vlastní vinou přivede do stavu, v němž by jinak za své jednání odpovědný nebyl, odpovídá za jednání v tomto stavu učiněná.

§ 25

Na počaté dítě se hledí jako na již narozené, pokud to vyhovuje jeho zájmům. Má se za to, že se dítě narodilo živé. Nenarodí-li se však živé, hledí se na ně, jako by nikdy nebylo.

§ 26

Důkaz smrti

1. Smrt člověka se prokazuje veřejnou listinou vystavenou po prohlédnutí těla mrtvého stanoveným způsobem.
2. Nelze-li tělo mrtvého prohlédnout stanoveným způsobem, prohlásí člověka za mrtvého i bez návrhu soud, pokud byl člověk účasten takové události, že se jeho smrt vzhledem k okolnostem jeví jako jistá. V rozhodnutí určí soud den, který platí za den smrti.

§ 27

Závisí-li právní následek na skutečnosti, že určitý člověk přežil jiného člověka, a není-li jisto, který z nich zemřel jako první, má se za to, že všichni zemřeli současně.

§ 28

1. Není-li známo, kde člověk zemřel, má se za to, že se tak stalo tam, kde bylo nalezeno jeho tělo.
2. Za místo, kde zemřel člověk prohlášený za mrtvého, platí to, kde naposledy pobýval živý.

§ 29

Změna pohlaví

1. Změna pohlaví člověka nastává chirurgickým zákrokem při současném znemožnění reprodukční funkce a přeměně pohlavních orgánů. Má se za to, že dnem změny pohlaví je den uvedený v potvrzení vydaném poskytovatelem zdravotních služeb.
2. Změna pohlaví nemá vliv na osobní stav člověka, ani na jeho osobní a majetkové poměry; manželství nebo registrované partnerství však zaniká. O povinnostech a právech muže a ženy, jejichž manželství zaniklo, ke společnému dítěti a o jejich majetkových povinnostech a právech v době po zániku manželství platí obdobně ustanovení o povinnostech a právech rozvedených manželů ke společnému dítěti a o jejich majetkových povinnostech a právech v době po rozvodu; soud

rozhodne, a to i bez návrhu, jak bude každý z rodičů napříště o společné dítě pečovat.

§ 30

Zletilost

1. Plně svéprávným se člověk stává zletilostí. Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku.
2. Před nabytím zletilosti se plně svéprávnosti nabývá přiznáním svéprávnosti, nebo uzavřením manželství. Svéprávnost nabytá uzavřením manželství se neztrácí ani zánikem manželství, ani prohlášením manželství za neplatné.

Nezletilí (§ 31 - 37)

§ 31

Má se za to, že každý nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, je způsobilý k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku.

§ 32

1. Udělil-li zákonný zástupce nezletilému, který nenabyl plné svéprávnosti, ve shodě se zvyklostmi soukromého života souhlas k určitému právnímu jednání nebo k dosažení určitého účelu, je nezletilý schopen v mezích souhlasu sám právně jednat, pokud to není zákonem zvlášť zakázáno; souhlas

může být následně omezen i vzat zpět.

2. Je-li zákonných zástupců více, postačí, projeví-li vůči třetí osobě vůli alespoň jeden z nich. Jedná-li však vůči další osobě více zástupců společně a odporují-li si, nepřihlíží se k projevu žádného z nich.

§ 33

1. Udělí-li zákonný zástupce nezletilého, který nenabyl plné svéprávnosti, souhlas k samostatnému provozování obchodního závodu nebo k jiné obdobné výdělečné činnosti, stává se nezletilý způsobilý k jednáním, jež jsou s touto činností spojena. K platnosti souhlasu se vyžaduje přivolení soudu.
2. Přivolení soudu nahrazuje podmínku určitého věku, je-li stanovena pro výkon určité výdělečné činnosti jiným právním předpisem.
3. Souhlas může zákonný zástupce odvolat jen s přivolením soudu.

§ 34

Závislá práce nezletilých mladších než patnáct let nebo nezletilých, kteří neukončili povinnou školní docházku, je zakázána. Tito nezletilí mohou vykonávat jen uměleckou, kulturní, reklamní nebo sportovní činnost za podmínek stanovených jiným právním předpisem.

§ 35

1. Nezletilý, který dovršil patnáct let a ukončil povinnou

školní docházku, se může zavázat k výkonu závislé práce podle jiného právního předpisu.

2. Zákonný zástupce nezletilého, který nedosáhl věku šestnáct let, může rozvázat jeho pracovní poměr nebo smlouvu o výkonu práce zakládající mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem obdobný závazek, pokud to je nutné v zájmu vzdělávání, vývoje nebo zdraví nezletilého, způsobem stanoveným jiným právním předpisem.

§ 36

Nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, není nikdy, bez ohledu na obsah ostatních ustanovení, způsobilý jednat samostatně v těch záležitostech, k nimž by i jeho zákonný zástupce potřeboval přivolení soudu.

§ 37

Přiznání svéprávnosti

1. Navrhne-li nezletilý, který není plně svéprávný, aby mu soud přiznal svéprávnost, soud návrhu vyhoví, pokud nezletilý dosáhl věku šestnácti let, pokud je osvědčena jeho schopnost sám se žít a obstarat si své záležitosti a pokud s návrhem souhlasí zákonný zástupce nezletilého. V ostatních případech soud vyhoví návrhu, je-li to z vážných důvodů v zájmu nezletilého.
2. Za podmínek stanovených v odstavci 1 soud přizná nezletilému svéprávnost i na návrh jeho zákonného

zástupce, pokud nezletilý s návrhem souhlasí.

Oddíl 2

Předběžné prohlášení (§ 38-44)

§ 38

V očekávání vlastní nezpůsobilosti právně jednat může člověk projevit vůli, aby byly jeho záležitosti spravovány určitým způsobem, nebo aby je spravovala určitá osoba, nebo aby se určitá osoba stala jeho opatrovníkem.

§ 39

1. Nemá-li prohlášení formu veřejné listiny, musí být učiněno soukromou listinou opatřenou datem a potvrzenou dvěma svědky; svědek o sobě uvede v potvrzení údaje, podle nichž ho lze zjistit.
2. Svědky mohou být jen osoby, které na prohlášení a jeho obsahu nemají zájem a nejsou nevidomé, neslyšící, němé nebo neznalé jazyka, v němž je prohlášení učiněno. Svědci musí prohlášení podepsat a být schopni potvrdit schopnost prohlašujícího jednat a obsah jeho prohlášení.
3. Je-li obsahem prohlášení pořízeného veřejnou listinou určení, kdo se má stát opatrovníkem, ten, kdo veřejnou listinu sepsal, zapíše údaje o tom, kdo prohlášení pořídil, kdo je povolán za opatrovníka a kdo veřejnou listinu sepsal, do neveřejného seznamu vedeného podle jiného zákona.

§ 40

1. Činí-li prohlášení nevidomý, nebo osoba, která neumí nebo nemůže číst nebo psát, musí jí být prohlášení nahlas přečteno svědkem, který prohlášení nepsal. Nevidomý, nebo osoba, která neumí nebo nemůže číst nebo psát, před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho pravou vůli.
2. Činí-li prohlášení osoba se smyslovým postižením, která nemůže číst nebo psát, musí jí být obsah listiny tlumočen takovým způsobem dorozumívání, který si zvolila, a to svědkem, který prohlášení nepsal; všichni svědci musí ovládat způsob dorozumívání, kterým je obsah listiny tlumočen. Kdo prohlášení činí, potvrdí před svědky zvoleným způsobem dorozumívání, že listina obsahuje jeho pravou vůli.

§ 41

1. K výslovnému odvolání prohlášení se vyžaduje projev vůle učiněný ve formě předepsané v § 39 odst. 1.
2. Zničí-li listinu obsahující prohlášení ten, kdo je učinil, má to účinky odvolání.

§ 42

Týká-li se prohlášení jiné záležitosti než povolání opatrovníka a je-li účinnost prohlášení vázána na podmínku, rozhodne o splnění podmínky soud.

§ 43

Změní-li se okolnosti zjevně tak podstatným způsobem, že člověk, který prohlášení učinil, by je za takových okolností neučinil nebo by je učinil s jiným obsahem, soud prohlášení změnit nebo zrušit, pokud by jinak člověku, který prohlášení učinil, hrozila závažná újma. Před vydáním rozhodnutí soud vyvine potřebné úsilí, aby zjistil názor člověka, o jehož prohlášení rozhoduje, a to i za použití takového způsobu dorozumívání, který si člověk zvolí.

§ 44

Je-li prohlášení nebo jeho odvolání neplatné, soud k nim přihlédne, není-li příčiny pochybovat o vůli toho, kdo je učinil.

Nápomoc při rozhodování (§ 45-48)

§ 45

Potřebuje-li člověk nápomoc při rozhodování, protože mu v tom duševní porucha působí obtíže, třebaže nemusí být omezen ve svéprávnosti, může si s podpůrcem ujednat poskytování podpory; podpůrců může být i více.

§ 46

1. Smlouvou o nápomoci se podpůrce zavazuje podporovanému, že bude s jeho souhlasem přítomen při jeho právních jednáních, že mu zajistí potřebné údaje a sdělení a že mu bude nápomocen radami.
2. Smlouva nabývá účinnosti dnem, kdy ji schválí soud. Není-li smlouva uzavřena v písemné formě, vyžaduje se, aby strany projevíly vůli uzavřít smlouvu před soudem. Soud smlouvu neschválí, odporují-li zájmy

podpůrce zájmům podporovaného.

§ 47

1. Podpůrce nesmí ohrozit zájmy podporovaného nevhodným ovlivňováním, ani se na úkor podporovaného bezdůvodně obohatit.
2. Podpůrce postupuje při plnění svých povinností v souladu s rozhodnutími podporovaného. Pokud podporovaný právně jedná v písemné formě, může podpůrce připojit svůj podpis s uvedením své funkce, popřípadě i s údajem o podpoře, kterou podporovanému poskytl; podpůrce má i právo namítat neplatnost právního jednání podporovaného.

§ 48

Na návrh podporovaného nebo podpůrce soud podpůrce odvolá; soud ho odvolá i v případě, že podpůrce závažně poruší své povinnosti, a to i bez návrhu.

Zastoupení členem domácnosti (§ 49-54)

§ 49

1. Brání-li duševní porucha zletilému, který nemá jiného zástupce, samostatně právně jednat, může ho zastupovat jeho potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner, nebo osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky.

2. Zástupce dá zastoupenému na vědomí, že ho bude zastupovat, a srozumitelně mu vysvětlí povahu a následky zastoupení. Odmítne-li to člověk, který má být zastoupen, zastoupení nevznikne; k odmítnutí stačí schopnost projevit přání.

§ 50

Ke vzniku zastoupení se vyžaduje schválení soudu. Před vydáním rozhodnutí soud vyvine potřebné úsilí, aby zjistil názor zastoupeného, a to i za použití takového způsobu dorozumívání, který si zastoupený zvolí.

§ 51

Zástupce dbá o ochranu zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv i o to, aby způsob jeho života nebyl v rozporu s jeho schopnostmi a aby, nelze-li tomu rozumně odporovat, odpovídal i zvláštním představám a přáním zastoupeného.

§ 52

1. Zastoupení se vztahuje na obvyklé záležitosti, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného. Zástupce však není oprávněn udělit souhlas k zásahu do duševní nebo tělesné integrity člověka s trvalými následky.
2. Zástupce může nakládat s příjmy zastoupeného v rozsahu potřebném pro obstarání obvyklých záležitostí, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného; s peněžními prostředky na účtu zastoupeného však může nakládat jen v rozsahu

nepřesahujícím měsíčně výši životního minima jednotlivce podle jiného právního předpisu.

§ 53

Má-li zastoupený více zástupců, postačí, pokud jedná jeden z nich. Jedná-li však vůči další osobě více zástupců společně a odporují-li si, nepřihlíží se k projevu žádného z nich.

§ 54

1. Zastoupení zaniká, pokud se jej zástupce vzdá nebo pokud zastoupený odmítne, aby ho zástupce dále zastupoval; k odmítnutí postačí schopnost projevit přání. Zastoupení rovněž zaniká, pokud soud jmenuje zastoupenému opatrovníka.
2. Je-li uzavřena smlouva o nápomoci při rozhodování, zanikne zastoupení účinností smlouvy v rozsahu, v jakém je zastoupený způsobilý právně jednat.

Omezení svéprávnosti (§ 55-65)

§ 55

1. K omezení svéprávnosti lze přistoupit jen v zájmu člověka, jehož se to týká, po jeho zhlédnutí a s plným uznáváním jeho práv a jeho osobní jedinečnosti. Přitom musí být důkladně vzaty v úvahu rozsah i stupeň neschopnosti člověka postarat se o vlastní záležitosti.

2. Omezit svéprávnost člověka lze jen tehdy, hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření.

§ 56

1. Omezit svéprávnost člověka může jen soud.
2. Soud vyvine potřebné úsilí, aby zjistil názor člověka, o jehož svéprávnosti rozhoduje, a to i za použití takového způsobu dorozumívání, který si člověk zvolí.

§ 57

1. Soud může omezit svéprávnost člověka v rozsahu, v jakém člověk není pro duševní poruchu, která není jen přechodná, schopen právně jednat, a vymezí rozsah, v jakém způsobilost člověka samostatně právně jednat omezil.
2. Má-li člověk obtíže dorozumívat se, není to samo o sobě důvodem k omezení svéprávnosti.

§ 58

Soud může v průběhu řízení o omezení svéprávnosti svěřit třetí osobě provedení určitých jednotlivých právních jednání nebo správu majetku, je-li to nutné, aby se zabránilo závažné újmě.

§ 59

Soud může svéprávnost omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, nebo na jinak

určenou určitou dobu, nejdéle však na tři roky; uplynutím doby právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do vydání nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.

§ 60

Změní-li se okolnosti, soud své rozhodnutí bezodkladně změni nebo zruší, a to i bez návrhu.

§ 61

Rozhoduje-li soud o omezení svéprávnosti člověka, může osoba jím povoláná za opatrovníka navrhnout, aby byla opatrovníkem jmenována; pokud návrh nepodá, zjistí soud její stanovisko. Je-li tato osoba způsobilá k opatrovnictví, soud ji s jejím souhlasem opatrovníkem jmenuje.

§ 62

V rozhodnutí o omezení svéprávnosti jmenuje soud člověku opatrovníka. Při výběru opatrovníka přihlédne soud k přáním opatrovance, k jeho potřebě i k podnětům osob opatrovanci blízkých, sledují-li jeho prospěch, a dbá, aby výběrem opatrovníka nezaložil nedůvěru opatrovance k opatrovníkovi.

§ 63

Opatrovníkem nelze jmenovat osobu nezpůsobilou právně jednat nebo osobu, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy opatrovance, ani provozovatele zařízení, kde opatrovanec pobývá nebo které mu poskytuje služby, nebo osobu závislou na takovém zařízení.

§ 64

Rozhodnutí o omezení svéprávnosti nezabavuje člověka práva

samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života.

§ 65

1. Jednal-li opatrovanec samostatně, ač nemohl jednat bez opatrovníka, lze jeho právní jednání prohlásit za neplatné, jen působí-li mu újmu. Postačí-li však k nápravě jen změna rozsahu opatrovancových povinností, soud tak učiní, aniž je vázán návrhy stran.
2. Jednal-li opatrovanec samostatně, ač nemohl jednat bez opatrovníka, považuje se opatrovancovo jednání za platné, pokud je opatrovník schválil. To platí i v případě, že takové právní jednání schválil jednající sám poté, co nabyl svéprávnosti.

Oddíl 3

Nezvěstnost (§ 66-70)

§ 66

1. Za nezvěstného může soud prohlásit svéprávného člověka, který opustil své bydliště, nepodal o sobě zprávu a není o něm známo, kde se zdržuje. Soud uvede v rozhodnutí den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti.
2. Prohlášení za nezvěstného se může stát na návrh osoby, která na tom má právní zájem, zejména manžela nebo jiné blízké osoby, spoluvlastníka, zaměstnavatele nebo korporace, na níž má tento

§ 67

1. Při posuzování jednání, k nimž je jinak potřebné udělení souhlasu, přivolení, odevzdání hlasu nebo jiného konání osoby prohlášené za nezvěstnou, se k této potřebnosti nepřihlíží; to však neplatí, jedná-li se o záležitost jeho osobního stavu. Kdo jedná, dotýkaje se záležitosti nezvěstného, musí tak činit i s přihlédnutím k jeho zájmům.
2. Na právní jednání, k němuž došlo bez souhlasu nebo jiného nezbytného projevu vůle nezvěstného poté, co opustil své bydliště, avšak dříve, než byl za nezvěstného prohlášen, přestože toto prohlášení bylo bez zbytečného odkladu navrženo, se hledí jako na jednání učiněné s odkládací podmínkou vydání rozhodnutí, jímž byl prohlášen za nezvěstného.

§ 68

Navrátí-li se člověk prohlášený za nezvěstného nebo jmenuje-li správce svého jmění, pozbývá prohlášení za nezvěstného účinků. Prohlášení pozbývá účinků i dnem, který platí za den smrti nezvěstného.

§ 69

Kdo byl prohlášen za nezvěstného, nemůže namítat neplatnost nebo neúčinnost právního jednání učiněného za jeho nepřítomnosti, k němuž došlo za účinků takového prohlášení, pro to, že se při nich projev jeho vůle

nevyžadoval.

§ 70

Bude-li za nezvěstného prohlášen ten, kdo ustavil správce svého majetku, nejsou tím dotčena práva a povinnosti ustaveného správce. To neplatí, jestliže správce není znám, odmítne jednat v zájmu nezvěstného, svá jednání v zájmu nezvěstného zanedbává, nebo jednat vůbec nemůže.

Oddíl 4

Domněnka smrti (§ 71-76)

§ 71

1. Na návrh osoby, která na tom má právní zájem, prohlásí soud za mrtvého člověka, o němž lze mít důvodně za to, že zemřel, a určí den, který se pokládá za den jeho smrti.
2. Na člověka, který byl prohlášen za mrtvého, se hledí, jako by zemřel. Prohlášením manžela za mrtvého zaniká manželství dnem, který se pokládá za den jeho smrti; totéž platí o registrovaném partnerství.

§ 72

Byl-li člověk prohlášen za nezvěstného a vyplývají-li z okolností vážné pochybnosti, zda je ještě živ, ačkoli jeho smrt není nepochybná, může ho soud prohlásit za mrtvého na návrh osoby, která na tom má právní zájem, a určí den, který nezvěstný zřejmě nepřežil. Má se za to, že tento den je dnem smrti nezvěstného.

§ 73

Člověka, který byl prohlášen za nezvěstného, lze prohlásit za mrtvého nejdříve po uplynutí pěti let počítaných od konce roku, v němž došlo k prohlášení za nezvěstného. Nelze to však učinit, objeví-li se v průběhu této doby zpráva, z níž lze soudit, že nezvěstný je dosud naživu. V takovém případě se postupuje podle § 74 nebo 75.

§ 74

1. Člověka, který se stal nezvěstný tím, že opustil své bydliště, nepodal o sobě zprávu a není o něm známo, kde se zdržuje, avšak nebyl za nezvěstného prohlášen, lze prohlásit za mrtvého nejdříve po uplynutí sedmi let od konce roku, v němž se objevila poslední zpráva, z níž lze usuzovat, že byl ještě naživu.
2. Člověka, který se stal nezvěstným před dovršením osmnáctého roku věku, nelze prohlásit za mrtvého před uplynutím roku, v němž uplyne dvacet pět let od jeho narození.

§ 75

Člověka, který se stal nezvěstným jako účastník události, při níž byl v ohrožení života větší počet osob, lze prohlásit za mrtvého nejdříve po uplynutí tří let od konce roku, v němž se objevila poslední zpráva, z níž lze usuzovat, že byl v průběhu těchto událostí ještě naživu.

§ 76

1. Byl-li člověk prohlášen za mrtvého, nevylučuje to

důkaz, že zemřel dříve nebo později, anebo že je ještě naživu. Zjistí-li se, že je naživu, k prohlášení za mrtvého se nepřihlíží; manželství nebo registrované partnerství se však neobnovuje.

2. Byl-li proveden mylný důkaz smrti, použije se odstavec 1 obdobně.

Oddíl 5

Jméno člověka a jeho ochrana (§ 77-80)

§ 77

1. Jméno člověka je jeho osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náleží. Každý člověk má právo užívat své jméno v právním styku, stejně jako právo na ochranu svého jména a na úctu k němu.
2. Člověk, který v právním styku užívá jiné jméno než své vlastní, nese následky omylů a újem z toho vzniklých.

§ 78

1. Člověk, který byl dotčen zpochybněním svého práva ke jménu nebo který utrpěl újmu pro neoprávněný zásah do tohoto práva, zejména neoprávněným užitím jména, se může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.
2. Je-li dotčený nepřítomen, nebo je-li nezvěstný,

nesvéprávný či nemůže-li z jiné příčiny uplatnit právo na ochranu svého jména sám, může je uplatnit jeho manžel, potomek, předek nebo partner, ledaže dotčený, ač svéprávný, dal výslovně najevo, že si to nepřeje.

3. Týká-li se neoprávněný zásah příjmení a je-li pro to důvod spočívající v důležitém zájmu na ochraně rodiny, může se ochrany domáhat samostatně manžel nebo jiná osoba dotčenému blízká, byť do jejich práva ke jménu přímo zasazeno nebylo.

§ 79

Pseudonym

1. Člověk může pro určitý obor své činnosti nebo i pro soukromý styk vůbec přijmout pseudonym. Právní jednání pod pseudonymem není na újmu platnosti, je-li zřejmé, kdo jednal, a nemůže-li druhá strana mít pochybnost o osobě jednajícího.
2. Vejde-li pseudonym ve známost, požívá stejné ochrany jako jméno.

§ 80

Bydliště

1. Člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale; takový úmysl může vyplývat z jeho prohlášení nebo z okolností případu. Uvádí-li člověk jako své bydliště

jiné místo než své skutečné bydliště, může se každý dovolat i jeho skutečného bydliště. Proti tomu, kdo se v dobré víře dovolá uvedeného místa, nemůže člověk namítat, že má své skutečné bydliště v jiném místě.

2. Nemá-li člověk bydliště, považuje se za ně místo, kde žije. Nelze-li takové místo zjistit, anebo lze-li je zjistit jen s neúměrnými obtížemi, považuje se za bydliště člověka místo, kde má majetek, popřípadě místo, kde měl bydliště naposledy.

Oddíl 6

Osobnost člověka (§ 81-117)

Pododdíl 1

Obecná ustanovení (§ 81-83)

§ 81

1. Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého.
2. Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.

§ 82

1. Člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného

zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.

2. Po smrti člověka se může ochrany jeho osobnosti domáhat kterákoli z osob jemu blízkých.

§ 83

1. Souvisí-li neoprávněný zásah do osobnosti člověka s jeho činnostmi v právnické osobě, může právo na ochranu jeho osobnosti uplatnit i tato právnická osoba; za jeho života však jen jeho jménem a s jeho souhlasem. Není-li člověk schopen projevit vůli pro nepřítomnost nebo pro neschopnost úsudku, není souhlasu třeba.
2. Po smrti člověka se právnická osoba může domáhat, aby od neoprávněného zásahu bylo upuštěno a aby byly odstraněny jeho následky.

Pododdíl 2

Podoba a soukromí (§ 84-90)

§ 84

Zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením.

§ 85

1. Rozšiřovat podobu člověka je možné jen s jeho svolením.

2. Svůli-li někdo k zobrazení své podoby za okolností, z nichž je zřejmé, že bude šířeno, platí, že svoluje i k jeho rozmnožování a rozšiřování obvyklým způsobem, jak je mohl vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat.

§ 86

Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy.

§ 87

1. Kdo svolil k použití písemnosti osobní povahy, podobizny nebo zvukového či obrazového záznamu týkajícího se člověka nebo jeho projevů osobní povahy, může svolení odvolat, třebaže je udělil na určitou dobu.
2. Bylo-li svolení udělené na určitou dobu odvoláno, aniž to odůvodňuje podstatná změna okolností nebo jiný rozumný důvod, nahradí odvolávající škodu z toho vzniklou osobě, které svolení udělil.

§ 88

1. Svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.
2. Svolení není třeba ani v případě, když se podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí na základě zákona k úřednímu účelu nebo v případě, že někdo veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu.

§ 89

Podobizna nebo zvukový či obrazový záznam se mohou bez svolení člověka také pořídít nebo použít přiměřeným způsobem též k vědeckému nebo uměleckému účelu a pro tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství.

§ 90

Zákonný důvod k zásahu do soukromí jiného nebo k použití jeho podobizny, písemnosti osobní povahy nebo zvukového či obrazového záznamu nesmí být využit nepřiměřeným způsobem v rozporu s oprávněnými zájmy člověka.

Pododdíl 3

Právo na duševní a tělesnou integritu (§ 91-103)

§ 91

Člověk je nedotknutelný.

§ 92

1. Lidské tělo je pod právní ochranou i po smrti člověka. Naložit s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky

způsobem pro zemřelého nedůstojným se zakazuje.

2. Nejsou-li lidské ostatky uloženy na veřejném pohřebišti, má na jejich vydání právo osoba, kterou člověk před svou smrtí výslovně určil; jinak postupně jeho manžel, dítě nebo rodič, a není-li žádný z nich nebo odmítnou-li ostatky převzít, převezme je jeho dědic.

Zásah do integrity (§ 93-103)

§ 93

1. Mimo případ stanovený zákonem nesmí nikdo zasáhnout do integrity jiného člověka bez jeho souhlasu uděleného s vědomím o povaze zásahu a o jeho možných následcích. Souhlasí-li někdo, aby mu byla způsobena závažná újma, nepřihlíží se k tomu; to neplatí, je-li zásah podle všech okolností nutný v zájmu života nebo zdraví dotčeného.
2. Zákonný zástupce může udělit souhlas k zásahu do integrity zastoupeného, je-li to k přímému prospěchu osoby, která není schopna dát souhlas sama.

§ 94

1. Kdo chce provést na jiném člověku zákrok, vysvětlí mu srozumitelně povahu tohoto zákroku. Vysvětlení je řádně podáno, lze-li rozumně předpokládat, že druhá strana pochopila způsob a účel zákroku včetně

očekávaných následků i možných nebezpečí pro své zdraví, jakož i to, zda přichází v úvahu případně i jiný postup.

2. Uděluje-li souhlas za jiného jeho zákonný zástupce, podá se vysvětlení i tomu, kdo má být zákroku podroben, je-li schopen úsudku, způsobem přiměřeným schopnosti dotčeného vysvětlení pochopit.

§ 95

Nezletilý, který není plně svéprávný, může v obvyklých záležitostech udělit souhlas k zákroku na svém těle také sám, je-li to přiměřené rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku a jedná-li se o zákrok nezanechávající trvalé nebo závažné následky.

§ 96

1. Souhlas k zásahu do integrity člověka vyžaduje písemnou formu, má-li být oddělena část těla, která se již neobnoví.
2. Písemnou formu vyžaduje i souhlas k
 - a) lékařskému pokusu na člověku, nebo
 - b) zákroku, který zdravotní stav člověka nevyžaduje; to neplatí, jedná-li se o kosmetické zákroky nezanechávající trvalé nebo závažné následky.

§ 97

1. Udělený souhlas může být odvolán v jakékoli formě,

i když se pro udělení souhlasu vyžaduje písemná forma.

2. Nevyžaduje-li se pro souhlas písemná forma, má se za to, že byl udělen. Při nejistotě, zda byl souhlas odvolán v jiné než písemné formě, se má za to, že k odvolání nedošlo.

§ 98

1. Nemůže-li člověk udělit souhlas pro neschopnost projevit vůli, byť jen přechodnou, a nemá-li zákonného zástupce, vyžaduje se souhlas přítomného manžela, rodiče, nebo jiné osoby blízké. Není-li přítomna žádná z těchto osob, vyžaduje se souhlas manžela, a není-li, souhlas rodiče, popřípadě jiné osoby blízké, pokud je lze bez obtíží zjistit a zastihnout a pokud je zřejmé, že nehrozí nebezpečí z prodlení. Není-li možné získat souhlas žádným z výše uvedených způsobů, může souhlas udělit jiná přítomná osoba, která o dotčenou osobu osvědčí mimořádný zájem.
2. Při zákroku i při udělení souhlasu se vezme zřetel na dříve vyslovená známá přání člověka, do jehož integrity má být zasaženo.

§ 99

Je-li život člověka v náhlém a patrném nebezpečí a nelze-li souhlas ve stavu nouze získat ani v jiné než stanovené formě, lze okamžitě zakročit, pokud to je ve prospěch zdraví

dotčené osoby nezbytné.

§ 100

1. Má-li být zasaženo do integrity nezletilého, který dovršil čtrnáct let, nenabyl plné svéprávnosti a který zákroku vážně odporuje, třebaže zákonný zástupce se zákrokem souhlasí, nelze zákrok provést bez souhlasu soudu. To platí i v případě provedení zákroku na zletilé osobě, která není plně svéprávná.
2. Nesouhlasí-li zákonný zástupce se zásahem do integrity osoby uvedené v odstavci 1, ač si jej tato osoba přeje, lze zákrok provést na její návrh nebo na návrh osoby jí blízké jen se souhlasem soudu.

§ 101

Má-li být zasaženo do integrity člověka neschopného úsudku způsobem zanechávajícím trvalé, neodvratitelné a vážné následky nebo způsobem spojeným s vážným nebezpečím pro jeho život nebo zdraví, lze zákrok provést jen s přivolením soudu. Tím není dotčeno ustanovení § 99.

§ 102

Soud přivolí k zákroku podle § 100 nebo 101, je-li dotčené osobě podle rozumného uvážení k prospěchu, po jejím zhlédnutí a s plným uznáváním její osobnosti.

§ 103

Bylo-li zasaženo do integrity člověka, který byl ve stavu, kdy nemohl posoudit, co se s ním děje, a nedal-li sám k zákroku souhlas, musí mu být, jakmile to jeho stav dovolí, vysvětleno

způsobem, kterému bude schopen porozumět, jaký zákrok byl na něm proveden, a musí být poučen o jeho možných následcích i o riziku neprovedení zákroku.

Pododdíl 4

Práva člověka převzatého do zdravotnického zařízení bez jeho souhlasu (§ 104-110)

§ 104

Převzít člověka bez jeho souhlasu do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo ho v něm bez jeho souhlasu držet lze jen z důvodu stanoveného zákonem a za podmínky, že nezbytnou péči o jeho osobu nelze zajistit mírnějším a méně omezujícím opatřením. Podání návrhu na omezení svéprávnosti nezakládá samo o sobě důvod, aby byl člověk bez svého souhlasu do takového zařízení převzat nebo v něm držen.

§ 105

1. Je-li člověk převzat do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo je-li v něm držen, oznámí to jeho zákonnému zástupci, opatrovníku nebo podpůrci a jeho manželu nebo jiné známé osobě blízké neprodleně poskytovatel zdravotních služeb; oznámení manželu nebo jiné osobě blízké však učinit nesmí, pokud mu to bylo zakázáno.
2. Převzetí člověka do zařízení poskytujícího zdravotní péči oznámí poskytovatel zdravotních služeb do 24 hodin soudu; to platí i v případě, je-li člověk v takovém zařízení zadržen. Soud o učiněném

opatření rozhodne do sedmi dnů.

§ 106

1. Poskytovatel zdravotních služeb zajistí, aby se člověku převzatému do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo zadrženému v takovém zařízení dostalo bez zbytečného odkladu náležitého vysvětlení jeho právního postavení, zákonného důvodu učiněného opatření a možností právní ochrany včetně práva zvolit si zmocněnce nebo důvěrníka.
2. Vysvětlení se podá tak, aby mu člověk mohl dostatečně porozumět a uvědomit si povahu učiněného opatření a jeho následky; má-li takový člověk zákonného zástupce, opatrovníka nebo podpůrce, podá se vysvětlení bez zbytečného odkladu také jemu.

§ 107

1. Má-li člověk zmocněnce nebo důvěrníka, oznámí poskytovatel zdravotních služeb učiněné opatření zmocněnci nebo důvěrníkovi bez zbytečného odkladu poté, co se o nich dozví.
2. Důvěrník může uplatnit ve prospěch člověka svým jménem všechna jeho práva vzniklá v souvislosti s jeho převzetím do příslušného zařízení nebo s jeho držením v takovém zařízení. Stejná práva jako důvěrník má i podpůrce.

§ 108

Kdo byl do zařízení poskytujícího zdravotní péči převzat nebo kdo je v něm držen, má právo projednávat se svým zástupcem, důvěrníkem nebo podpůrcem vlastní záležitosti při osobním rozhovoru a bez přítomnosti třetích osob.

§ 109

1. Člověk převzatý do zařízení poskytujícího zdravotní péči nebo držený v takovém zařízení má právo, aby jeho zdravotní stav, zdravotní dokumentaci nebo vyjádření ošetřujícího lékaře o neschopnosti úsudku a projevit přání samostatně přezkoumal lékař nezávislý na poskytovateli zdravotních služeb v tomto zařízení i na jeho provozovateli. Stejně právo má i důvěrník nebo podpůrce.
2. Je-li právo na přezkoumání uplatněno ještě předtím, než soud rozhodne podle § 105 odst. 2, musí být umožněn jeho výkon tak, aby soud mohl zhodnotit výsledky přezkoumání v řízení o přípustnosti učiněného opatření.

§ 110

Rozhodl-li soud o přípustnosti učiněného opatření, schvaluje se tím nucený pobyt v zařízení poskytujícím zdravotní péči, tím však neodnímá právo odmítnout určitý zákrok nebo léčebný výkon.

Pododdíl 5

Nakládání s částmi lidského těla (§ 111-112)

§ 111

1. Člověk, jemuž byla odňata část těla, má právo dozvědět se, jak s ní bylo naloženo. Naložit s odňatou částí lidského těla způsobem pro člověka nedůstojným nebo způsobem ohrožujícím veřejné zdraví se zakazuje.
2. Odňatou část těla člověka lze za jeho života použít k účelům zdravotnickým, výzkumným nebo vědeckým, pokud k tomu dal souhlas. K použití odňaté části těla člověka k účelu svou povahou neobvyklému se vyžaduje jeho výslovný souhlas vždy.
3. O tom, co má původ v lidském těle, platí obdobně to, co o částech lidského těla.

§ 112

Člověk může přenechat část svého těla jinému jen za podmínek stanovených jiným právním předpisem. To neplatí, jedná-li se o vlasy nebo podobné části lidského těla, které lze bezbolestně odejmout bez znecitlivění a které se přirozenou cestou obnovují; ty lze přenechat jinému i za odměnu a hledí se na ně jako na věc movitou.

Pododdíl 6

Ochrana lidského těla po smrti člověka (§ 113-117)

§ 113

1. Člověk má právo rozhodnout, jak bude po jeho smrti naloženo s jeho tělem.

2. Provést pitvu nebo použít lidské tělo po smrti člověka pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům bez souhlasu zemřelého lze jen, pokud tak stanoví jiný zákon.

§ 114

1. Člověk je oprávněn rozhodnout, jaký má mít pohřeb. Nezanedbá-li o tom výslovné rozhodnutí, rozhodne o jeho pohřbu manžel zemřelého, a není-li ho, děti zemřelého; není-li jich, pak rozhodnou rodiče a není-li jich, sourozenci zemřelého; nežijí-li, pak rozhodnou jejich děti a není-li ani jich, pak kterákoli z osob blízkých; není-li žádná z těchto osob, pak rozhodne obec, na jejímž území člověk zemřel.
2. Náklady pohřbu a opatření pohřebiště se hradí z pozůstalosti. Pokud pozůstalost nestačí ke krytí nákladů toho způsobu pohřbu, jaký si zesnulý přál, musí být pohřben alespoň slušným způsobem podle místních zvyklostí.
3. Jiný právní předpis stanoví, jakým způsobem a na čí náklady bude pohřben člověk, jehož pozůstalost ke krytí nákladů pohřbu nestačí a není-li nikdo ochoten uhradit náklady pohřbu dobrovolně.

§ 115

Zemře-li člověk, aniž projeví souhlas s pitvou nebo s použitím svého těla po smrti způsobem podle § 113, platí, že s provedením pitvy nebo s takovým použitím svého těla

nesouhlasí.

§ 116

Kdo souhlasí, aby po jeho smrti bylo jeho tělo pitváno nebo použito způsobem podle § 113, zapíše své stanovisko do rejstříku vedeného podle jiného právního předpisu; tento souhlas lze projevit i ve veřejné listině, nebo vůči poskytovateli zdravotních služeb s účinky vůči tomuto poskytovateli.

§ 117

Souhlas s pitvou nebo s použitím svého těla po smrti pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům lze odvolat. Odvolá-li souhlas člověk ve zdravotnickém zařízení, může tak učinit prohlášením v písemné formě.

Díl 3

Právnícké osoby (§ 118-418)

Oddíl 1

Obecná ustanovení (§ 118 - 209)

§ 118

Právnícká osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku.

§ 119

Právnícké osoby vedou spolehlivé záznamy o svých majetkových poměrech, i když nejsou povinny vést účetnictví podle jiného právního předpisu.

Veřejné rejstříky právníckých osob (§ 120-121)

§ 120

1. Do veřejného rejstříku se o právnícké osobě запиše alespoň den jejího vzniku, den jejího zrušení s uvedením právního důvodu a den jejího zániku, jakož i její název, adresa sídla a předmět činnosti, jméno a adresa bydliště nebo sídla každého člena statutárního orgánu spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán právníckou osobu zastupuje, a údajů o dni vzniku nebo zániku jejich funkce.
2. Jiný právní předpis stanoví, jaké jsou veřejné rejstříky právníckých osob, které právnícké osoby se do nich zapisují a jak, nebo které další údaje se do nich o právníckých osobách zapisují, a jak se z nich vymazávají, popřípadě zda je součástí veřejného

rejstříku sbírka listin. Veřejné rejstříky právnických osob jsou přístupné každému; každý do nich může nahlížet a pořizovat si z nich výpisy, opisy nebo kopie.

3. Změní-li se zapsaná skutečnost, oznámí zapsaná osoba nebo ten, komu to ukládá zákon, změnu bez zbytečného odkladu tomu, kdo veřejný rejstřík vede, a ten tuto změnu do veřejného rejstříku bez zbytečného odkladu zapíše.

§ 121

1. Proti osobě, která právně jedná důvěřujíc údaji zapsanému do veřejného rejstříku, nemá ten, jehož se zápis týká, právo namítnout, že zápis neodpovídá skutečnosti.
2. Byl-li údaj zapsaný ve veřejném rejstříku zveřejněn, nemůže se nikdo po uplynutí patnácti dnů od zveřejnění dovolat, že o zveřejněném údaji nemohl vědět. Neodpovídá-li zveřejněný údaj zapsanému údaji, nemůže se ten, jehož se údaj týká, vůči jiné osobě dovolat zveřejněného údaje; prokáže-li však, že jí byl zapsaný údaj znám, může proti ní namítnout, že zveřejněný údaj zapsanému neodpovídá.

Ustavení a vznik právnické osoby (§ 122-131)

§ 122

Právnickou osobu lze ustavit zakladatelským právním jednáním, zákonem, rozhodnutím orgánu veřejné moci,

popřípadě jiným způsobem, který stanoví jiný právní předpis.

§ 123

1. Zakladatelské právní jednání určí alespoň název, sídlo právnické osoby, předmět činnosti, jaký má právnická osoba statutární orgán a jak se vytváří, nestanoví-li to zákon přímo. Určí též, kdo jsou první členové statutárního orgánu.
2. Pro zakladatelské právní jednání se vyžaduje písemná forma.

§ 124

Neuvede-li se, na jaký čas se právnická osoba ustavuje, platí, že je ustavena na dobu neurčitou.

§ 125

1. Více zakladatelů zakládá právnickou osobu přijetím stanov nebo uzavřením jiné smlouvy.
2. Zákon stanoví, ve kterých případech lze právnickou osobu založit i právním jednáním jedné osoby obsaženým v zakladatelské listině.

§ 126

1. Právnická osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.
2. Je-li právnická osoba zřízena zákonem, vzniká dnem nabytí jeho účinnosti, nestanoví-li zákon den pozdější.

3. Zákon stanoví, ve kterých dalších případech není zápis do veřejného rejstříku potřebný ke vzniku právnické osoby. Zákon stanoví, ve kterých případech je k založení nebo ke vzniku právnické osoby potřebné rozhodnutí orgánu veřejné moci.

§ 127

Za právnickou osobu lze jednat jejím jménem již před jejím vznikem. Kdo takto jedná, je z tohoto jednání oprávněn a zavázán sám; jedná-li více osob, jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně. Právnická osoba může účinky těchto jednání pro sebe do tří měsíců od svého vzniku převzít. V takovém případě platí, že je z těchto jednání oprávněna a zavázána od počátku. Převzme-li je, dá dalším zúčastněným najevo, že tak učinila.

§ 128

Po vzniku právnické osoby se nelze domáhat určení, že nevznikla, a nelze z toho důvodu zrušit její zápis do veřejného rejstříku.

§ 129

1. Soud prohlásí právnickou osobu po jejím vzniku za neplatnou i bez návrhu, pokud
- a) zakladatelské právní jednání chybí,
 - b) zakladatelské právní jednání nemá náležitost nezbytnou pro právní existenci právnické osoby,
 - c) právní jednání zakladatelů odporuje § 145 nebo
 - d) právnickou osobu založilo méně osob, než je

k tomu podle zákona třeba.

2. Dnem, kdy je právnická osoba prohlášena za neplatnou, vstupuje do likvidace.

§ 130

Před rozhodnutím podle § 129 poskytne soud právnické osobě přiměřenou lhůtu k zjednání nápravy, jedná-li se o závadu, kterou lze odstranit.

§ 131

Prohlášení právnické osoby za neplatnou nemá vliv na práva a povinnosti, jichž nabyla.

Název (§ 132-135)

§ 132

1. Jménem právnické osoby je její název.
2. Název musí odlišit právnickou osobu od jiné osoby a obsahovat označení její právní formy. Název nesmí být klamavý.

§ 133

1. Název může obsahovat jméno člověka, k němuž má právnická osoba zvláštní vztah. Je-li člověk živ, lze užit jeho jméno v názvu právnické osoby jen s jeho souhlasem; zemřel-li, aniž dal souhlas, vyžaduje se souhlas jeho manžela, a pokud není, souhlas zletilého potomka, a pokud není on, souhlas předka.
2. Bylo-li v názvu právnické osoby užito příjmení a je-li

pro to důvod spočívající v důležitém zájmu na ochraně rodiny, použije se § 78 odst. 3 obdobně.

3. Kdo má právo udělit souhlas k užití jména člověka v názvu právnické osoby, má právo jej kdykoli odvolat, a to i když jej udělil na určitou dobu; bylo-li ujednáno něco jiného, nepřihlíží se k tomu, odůvodňuje-li odvolání souhlasu podstatná změna okolností nebo jiný rozumný důvod. Byl-li souhlas udělený na určitou dobu odvolán, aniž to odůvodňuje podstatná změna okolností nebo jiný rozumný důvod, nahradí odvolávající právnické osobě škodu z toho vzniklou.

§ 134

1. Název právnické osoby může obsahovat některý příznačný prvek názvu jiné právnické osoby, je-li pro to důvod v jejich vzájemném vztahu. I v tom případě musí být veřejnost s to oba názvy dostatečně rozlišit.
2. Příznačný prvek názvu jiné právnické osoby nelze v názvu použít bez jejího souhlasu. Ustanovení § 133 odst. 3 se použije obdobně.

§ 135

1. Právnická osoba, která byla dotčena zpochybněním svého práva k názvu nebo která utrpěla újmu pro neoprávněný zásah do tohoto práva, nebo které taková újma hrozí, zejména neoprávněným užitím názvu, se může domáhat, aby bylo od

neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.

2. Stejná ochrana náleží právnické osobě proti tomu, kdo bez zákonného důvodu zasahuje do její pověsti nebo soukromí, ledaže se jedná o účely vědecké či umělecké nebo o tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství; ani takový zásah však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy právnické osoby.

§ 136

1. Při ustavení právnické osoby se určí její sídlo. Nenaruší-li to klid a pořádek v domě, může být sídlo i v bytě.
2. Zapisuje-li se právnická osoba do veřejného rejstříku, postačí, pokud zakladatelské právní jednání uvede název obce, kde je sídlo právnické osoby; do veřejného rejstříku však právnická osoba navrhne zapsat plnou adresu sídla.

§ 137

1. Každý se může dovolat skutečného sídla právnické osoby.
2. Proti tomu, kdo se dovolá sídla zapsaného ve veřejném rejstříku, nemůže právnická osoba namítat, že má skutečné sídlo v jiném místě.

Přemístění sídla (§ 138-143)

§ 138

1. Právnická osoba, která má sídlo v zahraničí, může přemístit sídlo na území České republiky. To neplatí, pokud to nepřipouští právní řád státu, ve kterém má právnická osoba sídlo, nebo pokud jde o právnickou osobu zakázanou podle § 145.
2. Právnická osoba, která hodlá přemístit své sídlo na území České republiky, přiloží k návrhu na zápis do příslušného veřejného rejstříku rozhodnutí o tom, jakou právní formu české právnické osoby zvolila, a zakladatelské právní jednání vyžadované českým právním řádem pro tuto formu právnické osoby.
3. Vnitřní právní poměry právnické osoby se po přemístění sídla do tuzemska řídí českým právním řádem. Českým právním řádem se řídí i ručení jejích členů nebo členů jejích orgánů za dluhy právnické osoby, pokud vznikly po dni účinnosti přemístění sídla do tuzemska.

§ 139

Právnická osoba, která má sídlo v České republice, může přemístit své sídlo do zahraničí, pokud to neodporuje veřejnému pořádku a pokud to připouští právní řád státu, do něhož má být sídlo právnické osoby přemístěno.

§ 140

1. Právnická osoba, která hodlá přemístit sídlo do zahraničí, zveřejní tento záměr s uvedením adresy

nového sídla a právní formy po přemístění sídla alespoň tři měsíce přede dnem předpokládaného přemístění sídla. Věřitelé mají právo požadovat dostatečné zajištění svých dosud nesplatných pohledávek do dvou měsíců od zveřejnění, dojde-li po přemístění sídla ke zhoršení dobytnosti jejich pohledávek v České republice.

2. Nedojde-li k dohodě o způsobu a rozsahu zajištění, rozhodne o dostatečném zajištění a o jeho rozsahu soud s ohledem na druh a výši pohledávky. Neposkytne-li právnická osoba zajištění podle rozhodnutí soudu, ručí za dluhy, které nebyly zajištěny, členové statutárního orgánu vyjma těch, kteří prokáží, že vyvinuli dostatečné úsilí, aby rozhodnutí bylo splněno.

§ 141

1. Člen právnické osoby, který s přemístěním sídla do zahraničí nesouhlasil, má právo ukončit členství v právnické osobě s účinky ke dni přemístění sídla. Má-li člen právnické osoby při ukončení členství právo na vypořádání, poskytne mu právnická osoba plnění nejpozději ke dni účinnosti přemístění sídla. Za splnění tohoto závazku ručí členové statutárního orgánu.
2. Za dluhy, které vznikly přede dnem účinnosti přemístění sídla, ručí členové právnické osoby

a jejího statutárního orgánu stejně jako před přemístěním sídla do zahraničí.

§ 142

Přemístění sídla je účinné ode dne zápisu jeho adresy do příslušného veřejného rejstříku.

§ 143

Pro zřizování a přemísťování poboček právnických osob platí § 138 až 142 obdobně.

Účel právnických osob (§ 144-145)

§ 144

1. Právnickou osobu lze ustavit ve veřejném nebo v soukromém zájmu. Tato její povaha se posuzuje podle hlavní činnosti právnické osoby.
2. Zákon stanoví, ke kterým účelům lze ustavit právnickou osobu jen při splnění zvláštních podmínek.

§ 145

1. Zakazuje se založit právnickou osobu, jejímž účelem je porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem, zejména je-li jejím účelem
a) popření nebo omezení osobních, politických nebo jiných práv osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení,

b) rozněcování nenávisť a nesnášenlivosti,

c) podpora násilí nebo

d) řízení orgánu veřejné moci nebo výkonu veřejné správy bez zákonného zmocnění.

2. Zakazuje se založit právnickou osobu ozbrojenou nebo s ozbrojenými složkami, ledaže se jedná o právnickou osobu zřízenou zákonem, již zákon ozbrojení nebo vytvoření ozbrojené složky výslovně dovoluje nebo ukládá, nebo o právnickou osobu, která nakládá se zbraněmi v souvislosti se svým podnikáním podle jiného právního předpisu, anebo o právnickou osobu, jejíž členové drží nebo užívají zbraně pro sportovní nebo kulturní účely či k myslivosti nebo k plnění úkolů podle jiného právního předpisu.

Veřejná prospěšnost (§ 146-150)

§ 146

Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.

§ 147

Veřejně prospěšná právnická osoba má právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti do veřejného rejstříku, pokud

splní podmínky stanovené jiným právním předpisem.

§ 148

Je-li ve veřejném rejstříku zapsán status veřejné prospěšnosti, vymaže jej ten, kdo veřejný rejstřík vede, pokud se právnická osoba statusu veřejné prospěšnosti vzdá, nebo pokud o jeho odnětí rozhodne soud. Výmazem z veřejného rejstříku status veřejné prospěšnosti zaniká.

§ 149

Soud o odnětí statusu veřejné prospěšnosti rozhodne na návrh osoby, která na tom má právní zájem, nebo i bez návrhu v případě, že právnická osoba přestane splňovat podmínky pro jeho nabytí a nedostatek ani na výzvu soudu v přiměřené lhůtě neodstraní.

§ 150

Jen právnická osoba, jejíž status veřejné prospěšnosti je ve veřejném rejstříku zapsán, má právo uvést ve svém názvu, že je veřejně prospěšná.

Orgány právnické osoby (§ 151-160)

§ 151

1. Zákon stanoví, popřípadě zakladatelské právní jednání určí, jakým způsobem a v jakém rozsahu členové orgánů právnické osoby za ni rozhodují a nahrazují její vůli.
2. Dobrá víra členů orgánu právnické osoby se přičítá právnické osobě.

§ 152

1. Právnická osoba si tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní).
2. Fyzická osoba, která je členem orgánu právnické osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána (dále jen „člen voleného orgánu“), musí být plně svéprávná. To platí i pro zástupce právnické osoby, která je sama členem voleného orgánu jiné právnické osoby.
3. Týká-li se hlavní činnost právnické osoby nezletilých nebo osob s omezenou svéprávností a není-li hlavním účelem právnické osoby podnikání, může zakladatelské právní jednání určit, že členem voleného kolektivního orgánu právnické osoby může být i osoba nezletilá nebo osoba s omezenou svéprávností.

§ 153

1. Osoba, jejíž úpadek byl osvědčen, se může stát členem voleného orgánu, oznámila-li to předem tomu, kdo ji do funkce povolává; to neplatí, pokud od skončení insolvenčního řízení uplynuly alespoň tři roky.
2. Byl-li osvědčen úpadek osoby, která je členem voleného orgánu, oznámí to tato osoba bez zbytečného odkladu tomu, kdo ji do funkce povolal.

3. Nedošlo-li k oznámení, může se domáhat každý, kdo na tom má právní zájem, aby člena voleného orgánu z funkce odvolal soud. To neplatí, rozhodl-li ten, kdo člena voleného orgánu povolal, poté, co se o osvědčení úpadku této osoby dozvěděl, že má ve funkci setrvat.

§ 154

Je-li členem voleného orgánu právnické osoby jiná právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.

§ 155

1. Byl-li členem voleného orgánu povolán ten, kdo k tomu není podle zákona způsobilý, hledí se na jeho povolání do funkce, jako by se nestalo. Ztratí-li člen voleného orgánu po svém povolání do funkce zákonnou způsobilost být členem voleného orgánu, jeho funkce zaniká; zánik funkce právnické osobě oznámí bez zbytečného odkladu.
2. Hledí-li se na povolání osoby do funkce člena voleného orgánu, jako by se nestalo, nebo je-li povolání neplatné, nedotýká se to práva nabytého v dobré víře.

§ 156

1. Je-li orgán kolektivní, rozhoduje o záležitostech právnické osoby ve sboru. Je schopen usnášet se za přítomnosti nebo jiné účasti většiny členů a rozhoduje většinou hlasů zúčastněných členů.
2. Je-li působnost jednotlivých členů orgánu rozdělena podle určitých oborů, ustanovení odstavce 1 se nepoužije. Rozdělení působnosti nezbavuje další členy povinnosti dohlížet, jak jsou záležitosti právnické osoby spravovány.

§ 157

1. Je-li rozhodnutí přijato, zaznamená se na žádost člena voleného orgánu, který návrhu odporoval, jeho odchylný názor.
2. Byl-li návrh přijat za neúčasti některého z členů, je tento člen oprávněn dozvědět se obsah rozhodnutí.

§ 158

1. Zakladatelské právní jednání může stanovit pro schopnost orgánu usnášet se vyšší počet zúčastněných, vyžádat pro přijetí rozhodnutí vyšší počet hlasů nebo stanovit postup, kterým lze způsob rozhodování orgánu měnit.
2. Zakladatelské právní jednání může připustit rozhodování orgánu i mimo zasedání v písemné

formě nebo s využitím technických prostředků.

3. Zakladatelské právní jednání může určit, že v případě dosažení rovnosti hlasů při rozhodování voleného orgánu právnické osoby rozhoduje hlas předsedajícího.

§ 159

1. Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.
2. Člen voleného orgánu vykonává funkci osobně; to však nebrání tomu, aby člen zmocnil pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval.
3. Nenahradil-li člen voleného orgánu právnické osobě škodu, kterou jí způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, ačkoli byl povinen škodu nahradit, ručí věřiteli právnické osoby za její dluh v rozsahu, v jakém škodu nenahradil, pokud se věřitel plnění na právnické osobě nemůže domoci.

§ 160

Odstoupí-li člen voleného orgánu ze své funkce prohlášením došlým právnické osobě, zaniká funkce uplynutím dvou měsíců od dojití prohlášení.

Jednání za právnickou osobu (§ 161-167)

§ 161

Kdo právnickou osobu zastupuje, dá najevo, co ho k tomu opravňuje, neplyne-li to již z okolností. Kdo za právnickou osobu podepisuje, připojí k jejímu názvu svůj podpis, popřípadě i údaj o své funkci nebo o svém pracovním zařazení.

§ 162

Zastupuje-li právnickou osobu člen jejího orgánu způsobem zapsaným do veřejného rejstříku, nelze namítat, že právnická osoba nepřijala potřebné usnesení, že usnesení bylo stíženo vadou, nebo že člen orgánu přijaté usnesení porušil.

§ 163

Statutárnímu orgánu náleží veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu právnické osoby.

§ 164

1. Člen statutárního orgánu může zastupovat právnickou osobu ve všech záležitostech.
2. Náleží-li působnost statutárního orgánu více

osobám, tvoří kolektivní statutární orgán. Neurčí-li zakladatelské právní jednání, jak jeho členové právní osobu zastupují, činí tak každý člen samostatně. Vyžaduje-li zakladatelské právní jednání, aby členové statutárního orgánu jednali společně, může člen právní osobu zastoupit jako zmocněnec samostatně, jen byl-li zmocněn k určitému právnímu jednání.

3. Má-li právní osoba s kolektivním statutárním orgánem zaměstnance, pověří jednoho člena statutárního orgánu právním jednáním vůči zaměstnancům; jinak tuto působnost vykonává předseda statutárního orgánu.

§ 165

1. Nemá-li statutární orgán dostatečný počet členů potřebný k rozhodování, jmenuje na návrh toho, kdo osvědčí právní zájem, chybějící členy soud na dobu než budou noví členové povoláni postupem určeným v zakladatelském právním jednání; jinak soud jmenuje právní osobě opatrovníka, a to i bez návrhu, kdykoli se o tom při své činnosti dozví.
2. Soud jmenuje právní osobě opatrovníka, a to i bez návrhu, jsou-li zájmy člena statutárního orgánu v rozporu se zájmy právní osoby a nemá-li právní osoba jiného člena orgánu schopného ji

zastupovat.

§ 166

1. Právníckou osobu zastupují její zaměstnanci v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci; přitom rozhoduje stav, jak se jeví veřejnosti. Co je stanoveno o zastoupení právnické osoby zaměstnancem, platí obdobně pro zastoupení právnické osoby jejím členem nebo členem jiného orgánu nezapsaného do veřejného rejstříku.
2. Omezení zástupčího oprávnění vnitřním předpisem právnické osoby má účinky vůči třetí osobě, jen muselo-li jí být známo.

§ 167

Právníckou osobu zavazuje protiprávní čin, kterého se při plnění svých úkolů dopustil člen voleného orgánu, zaměstnanec nebo jiný její zástupce vůči třetí osobě.

Zrušení právnické osoby (§ 168-173)

§ 168

1. Právnícká osoba se zrušuje právním jednáním, uplynutím doby, rozhodnutím orgánu veřejné moci nebo dosažením účelu, pro který byla ustavena, a z dalších důvodů stanovených zákonem.

2. O dobrovolném zrušení právnické osoby rozhoduje její příslušný orgán.

§ 169

1. Po zrušení právnické osoby se vyžaduje její likvidace, ledaže celé její jmění nabývá právní nástupce, nebo stanoví-li zákon jinak.
2. Neplyne-li z právního jednání o zrušení právnické osoby, zda je rušena s likvidací nebo bez likvidace, platí, že je zrušena s likvidací.

§ 170

Kdo rozhodl o zrušení právnické osoby s likvidací, může rozhodnutí změnit, dokud ještě nedošlo k naplnění účelu likvidace.

§ 171

S likvidací se právnická osoba zrušuje

- a) uplynutím doby, na kterou byla založena,
- b) dosažením účelu, pro který byla založena,
- c) dnem určeným zákonem nebo právním jednáním o zrušení právnické osoby, jinak dnem jeho účinnosti, nebo
- d) dnem právní moci rozhodnutí orgánu veřejné moci, nestanoví-li se v rozhodnutí den pozdější.

§ 172

1. Soud na návrh toho, kdo na tom osvědčí právní zájem, nebo i bez návrhu, zruší právnickou osobu a nařídí její likvidaci, jestliže
 - a) vyvíjí nezákonnou činnost v takové míře, že to závažným způsobem narušuje veřejný pořádek,
 - b) již nadále nesplňuje předpoklady vyžadované pro vznik právnické osoby zákonem,
 - c) nemá déle než dva roky statutární orgán schopný usnášet se, nebo
 - d) tak stanoví zákon.
2. Umožňuje-li zákon soudu zrušit právnickou osobu z důvodu, který lze odstranit, soud jí před vydáním rozhodnutí stanoví přiměřenou lhůtu k odstranění nedostatků.

§ 173

1. Zrušuje-li se právnická osoba při přeměně, zrušuje se bez likvidace dnem účinnosti přeměny.
2. Byl-li osvědčen úpadek právnické osoby, zrušuje se bez likvidace zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení, nebo zrušením konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující; do likvidace však vstoupí, objeví-li se po skončení insolvenčního řízení nějaký majetek.

Přeměna právnické osoby (§ 174-184)

§ 174

1. Přeměnou právnické osoby je fúze, rozdělení a změna právní formy.
2. Právnická osoba může změnit právní formu, jen stanoví-li to zákon.

§ 175

1. Kdo rozhodl o přeměně právnické osoby, může rozhodnutí změnit, dokud se přeměna nestane účinnou.
2. Stane-li se přeměna právnické osoby účinnou, nelze rozhodnout, že nenastala, ani vyslovit neplatnost právního jednání, které k přeměně vedlo, a nelze zrušit zápis přeměny do veřejného rejstříku.

§ 176

1. Při přeměně musí být stanoven rozhodný den, od něhož se jednání zanikající právnické osoby považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněné na účet nástupnické právnické osoby.
2. Ke dni předcházejícímu rozhodný den sestaví zanikající právnická osoba nebo právnická osoba rozdělovaná odštěpením konečnou účetní závěrku. K rozhodnému dni sestaví nástupnická právnická osoba nebo právnická osoba rozdělovaná odštěpením zahajovací rozvahu.

§ 177

1. Účinnost přeměny právnické osoby zapisované do veřejného rejstříku nastává dnem zápisu do veřejného rejstříku. V takovém případě se rozhodný den stanoví tak, aby nepředcházel den podání návrhu na zápis přeměny do veřejného rejstříku o více než dvanáct měsíců.
2. Jsou-li zúčastněné osoby zapsány do veřejného rejstříku v různých obvodech, podá se návrh na zápis přeměny v kterémkoli z nich a orgán veřejné moci zapíše do veřejného rejstříku všechny zapisované skutečnosti k témuž dni.

§ 178

1. Fúze se děje sloučením nebo splynutím nejméně dvou zúčastněných právnických osob. Sloučení nebo splynutí se považuje za převod činnosti zaměstnavatele.
2. Při sloučení nejméně jedna ze zúčastněných osob zaniká; práva a povinnosti zanikajících osob přecházejí na jedinou ze zúčastněných osob jako na nástupnickou právnickou osobu.
3. Při splynutí zanikají všechny zúčastněné osoby a na jejich místě vzniká nová právnická osoba jako osoba nástupnická; na ni přecházejí práva a povinnosti všech zanikajících osob.

§ 179

1. Právnická osoba se rozštěpením rozděljuje se založením nových právnických osob, nebo se rozděljuje za současného sloučení s jinými právnickými osobami (dále jen „rozdělení sloučením“). Právnická osoba se může založit i odštěpením, nebo spojením více způsobů rozdělení. Rozdělení sloučením, odštěpením, jakož i jiné způsoby rozdělení, se považují za převod činnosti zaměstnavatele.
2. Pokud rozdělením rozdělovaná právnická osoba zaniká a její práva a povinnosti přecházejí na několik nástupnických právnických osob, pak
 - a) jsou-li na rozdělení nástupnické právnické osoby zúčastněny jako osoby již existující, jedná se o rozštěpení sloučením,
 - b) mají-li nástupnické právnické osoby rozdělením teprve vzniknout, jedná se o rozštěpení se založením nových právnických osob.
3. Při rozdělení právnické osoby odštěpením se rozdělovaná právnická osoba neruší, ani nezaniká, ale vyčleněná část jejích práv a povinností přechází na existující nebo nově založenou nástupnickou osobu.

§ 180

V případech uvedených v § 179 odst. 2 nebo 3 rozhodne

příslušný orgán právnické osoby, kteří zaměstnanci zanikající právnické osoby se stanou zaměstnanci jednotlivých nástupnických právnických osob.

§ 181

Fúzovat a rozdělovat se mohou právnické osoby o různé právní formě jen tehdy, stanoví-li tak zákon.

§ 182

Přechází-li přeměnou právnické osoby její jmění na nástupnickou právnickou osobu a vyžaduje-li se podle jiného právního předpisu souhlas orgánu veřejné moci k převodu práv a povinností, vyžaduje se tento souhlas i k přeměně právnické osoby.

§ 183

1. Při změně právní formy se neruší ani nezaniká právnická osoba, jejíž právní forma se mění, pouze se mění její právní poměry, a jde-li o korporaci, také právní postavení jejích členů.
2. Není-li den, k němuž byl vyhotoven návrh smlouvy nebo rozhodnutí o změně právní formy rozvahovým dnem podle jiného právního předpisu, sestaví právnická osoba k tomuto dni mezitímní účetní závěrku. Údaje, z nichž je sestavena účetní závěrka ke dni zpracování změny právní formy, nesmí předcházet den rozhodnutí právnické osoby o změně právní formy více než tři měsíce.

§ 184

1. O přeměně právnické osoby zřízené zákonem lze rozhodnout, pokud to zákon výslovně stanoví.
2. O přeměně právnické osoby zřízené rozhodnutím orgánu veřejné moci rozhoduje tento orgán.

Zánik právnické osoby (§ 185-186)

§ 185

Právnická osoba zapsaná do veřejného rejstříku zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

§ 186

Právnická osoba, která nepodléhá zápisu do veřejného rejstříku, zaniká skončením likvidace.

Likvidace (§ 187-209)

§ 187

1. Účelem likvidace je vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační podstatu), vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jenž vyplyne z likvidace (s likvidačním zůstatkem), podle zákona.
2. Právnická osoba vstupuje do likvidace dnem, kdy je zrušena nebo prohlášena za neplatnou. Vstoupí-li právnická osoba zapsaná ve veřejném rejstříku do likvidace, navrhne likvidátor bez zbytečného odkladu zápis vstupu do likvidace do veřejného rejstříku. Po dobu likvidace užívá právnická osoba svůj název s dodatkem „v likvidaci“.

§ 188

Vstoupí-li právnická osoba do likvidace, nesmí za ni nikdo právně jednat mimo rozsah stanovený v § 196 od okamžiku, kdy se o jejím vstupu do likvidace dozvěděl nebo kdy se o něm dozvědět měl a mohl.

§ 189

1. Při vstupu do likvidace povolá příslušný orgán právnické osobě likvidátora; likvidátorem může být jen osoba způsobilá být členem statutárního orgánu. Zanikne-li funkce likvidátora ještě před zánikem právnické osoby, povolá příslušný orgán právnické osobě bez zbytečného odkladu nového likvidátora.
2. Je-li právnická osoba v likvidaci a nebyl-li likvidátor povolán, vykonávají jeho působnost všichni členové statutárního orgánu.

§ 190

Je-li k likvidaci právnické osoby povoláno několik likvidátorů, tvoří kolektivní orgán.

§ 191

1. Právnické osobě, která vstoupila do likvidace, aniž byl povolán likvidátor podle § 189, jmenuje likvidátora soud, a to i bez návrhu. Soud jmenuje likvidátora i v případě, že sám rozhodl o zrušení právnické osoby.
2. Na návrh osoby, která na tom osvědčí právní zájem, soud odvolá likvidátora, který řádně neplní své

povinnosti, a jmenuje nového likvidátora.

3. Nebyl-li podán jiný návrh či nelze-li návrhu vyhovět, může soud při postupu podle odstavce 1 nebo 2 likvidátorem jmenovat i bez jeho souhlasu člena statutárního orgánu. Takový likvidátor nemůže ze své funkce odstoupit. Může však navrhnout soudu, aby ho funkce zprostil, prokáže-li, že na něm nelze spravedlivě požadovat, aby funkci vykonával.
4. Nelze-li likvidátora jmenovat ani podle odstavce 3, jmenuje ho soud z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců.

§ 192

Jmenoval-li likvidátora soud, poskytnou třetí osoby likvidátorovi součinnost ve stejném rozsahu, v jakém jsou povinny poskytnout ji insolvenčnímu správci.

§ 193

Likvidátor nabývá působnosti statutárního orgánu okamžikem svého povolání. Za řádný výkon funkce likvidátor odpovídá stejně jako člen statutárního orgánu.

§ 194

Jen soud může odvolat z funkce likvidátora, kterého do funkce jmenoval.

§ 195

Odměnu a způsob její výplaty určuje likvidátorovi ten, kdo jej povolal.

§ 196

1. Činnost likvidátora může sledovat jen účel, jaký odpovídá povaze a cíli likvidace.
2. Nabyla-li právnická osoba dědictví nebo odkaz s podmínkou, doložením času nebo s příkazem, tato omezení likvidátor dodrží. Jestliže však právnická osoba obdržela účelově vázané prostředky z veřejných rozpočtů, použije likvidátor tyto prostředky podle rozhodnutí orgánu, který je poskytl; obdobně likvidátor postupuje, jestliže právnická osoba obdržela prostředky účelově vázané k dosažení veřejně prospěšného účelu.

§ 197

Likvidátor uspokojí v průběhu likvidace přednostně pohledávky zaměstnanců; to neplatí, je-li právnická osoba v úpadku.

§ 198

1. Likvidátor oznámí vstup právnické osoby do likvidace všem známým věřitelům.
2. Likvidátor zveřejní bez zbytečného odkladu nejméně dvakrát za sebou alespoň s dvou týdním odstupem oznámení podle odstavce 1 společně s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce od druhého zveřejnění.

§ 199

1. Likvidátor sestaví ke dni vstupu právnické osoby do likvidace zahajovací rozvahu a soupis jmění právnické osoby.
2. Likvidátor vydá proti úhradě nákladů soupis jmění každému věřiteli, který o to požádá.

§ 200

Zjistí-li likvidátor v průběhu likvidace, že právnická osoba je v úpadku, podá bez zbytečného odkladu insolvenční návrh, ledaže se jedná o případ uvedený v § 201.

§ 201

1. Jedná-li se o případ podle § 173 odst. 2 a likvidační podstata nepostačuje k splnění všech dluhů, likvidátor z výtěžku uhradí v první skupině náklady likvidace, ve druhé skupině ze zůstatku uspokojí pohledávky zaměstnanců a poté hradí ve třetí skupině pohledávky ostatních věřitelů.
2. Není-li možné plně vyrovnat pohledávky v téže skupině, uspokojí se poměrně.

§ 202

1. Nezdaří-li se v přiměřené době celou likvidační podstatu zpeněžit, vyrovná likvidátor z částečného výtěžku přednostně náklady a pohledávky z první a pak z druhé skupiny, je-li to možné; tím není dotčen § 201 odst. 2. Poté likvidátor nabídne věřitelům pohledávek třetí skupiny likvidační podstatu k převzetí

na úhradu dluhů.

2. Nezdaří-li se v přiměřené době zpeněžit likvidační podstatu ani zčásti, anebo nejsou-li z částečného výtěžku pohledávky první a druhé skupiny zcela vyrovnány, likvidátor nabídne likvidační podstatu k převzetí všem věřitelům.
3. O věřiteli, jemuž byla likvidační podstata nabídnuta podle odstavce 1 nebo 2 a do dvou měsíců se k nabídce nevyjádřil, platí, že nabídku přijal; tento účinek nenastane, nepoučil-li jej o tom likvidátor v nabídce.

§ 203

1. Věřitelům, kteří převezmou likvidační podstatu, náleží každému podíl určený poměrem výše jejich pohledávek; ve zbytku jejich pohledávky zanikají.
2. Odmítne-li některý z věřitelů účast na převzetí likvidační podstaty, považuje se jeho pohledávka za zaniklou. To neplatí, pokud se následně zjistí dosud neznámý majetek právnické osoby.

§ 204

1. Odmítnou-li všichni věřitelé likvidační podstatu převzít, přechází likvidační podstata dnem zániku právnické osoby na stát; likvidátor to bez zbytečného odkladu oznámí orgánu příslušnému podle jiného zákona.

2. Bez zřetele k § 201 až 203 náleží věřiteli, který je podle jiného zákona věřitelem zajištěným, uspokojení z jistoty, kterou byla jeho pohledávka zajištěna. Nebude-li zajištěný věřitel takto plně uspokojen ve své pohledávce, náleží mu ve zbytku plnění podle § 201 až 203.

§ 205

1. Jakmile likvidátor dokončí vše, co předchází naložení s likvidačním zůstatkem nebo předání likvidační podstaty podle § 202 nebo oznámení podle § 204, vyhotoví konečnou zprávu o průběhu likvidace, v níž uvede alespoň, jak bylo s likvidační podstatou naloženo, a popřípadě též návrh na použití likvidačního zůstatku. K témuž dni likvidátor sestaví účetní závěrku. Likvidátor k účetní závěrce připojuje podpisový záznam.
2. Konečnou zprávu, návrh na použití likvidačního zůstatku a účetní závěrku předloží likvidátor ke schválení tomu, kdo jej povolal do funkce. Ten, kdo se stal likvidátorem podle § 189 odst. 1, předloží konečnou zprávu, návrh na použití likvidačního zůstatku a účetní závěrku tomu orgánu právnické osoby, který má působnost ho z funkce odvolat, popřípadě působnost ho kontrolovat. Není-li takový orgán, předloží likvidátor tyto doklady a návrhy ke schválení soudu.

3. Výmazu právnické osoby z veřejného rejstříku nebrání, že nebyly schváleny dokumenty uvedené v odstavci 1.

§ 206

1. Dokud nejsou uspokojena práva všech věřitelů, kteří své pohledávky přihlásili včas podle § 198, nelze vyplácet podíl na likvidačním zůstatku ani ve formě zálohy, ani jej jinak použít.
2. Je-li pohledávka sporná nebo není-li ještě splatná, lze likvidační zůstatek použít jen, byla-li věřiteli poskytnuta dostatečná jistota.

§ 207

Likvidace končí použitím likvidačního zůstatku, převzetím likvidační podstaty věřiteli, nebo jejím odmítnutím. Likvidátor podá do třiceti dnů od skončení likvidace návrh na výmaz právnické osoby z veřejného rejstříku.

§ 208

Zjistí-li se ještě před výmazem právnické osoby z veřejného rejstříku její dosud neznámý majetek nebo objeví-li se potřeba jiných nezbytných opatření, likvidace neskončí a likvidátor tento majetek vypořádá nebo provede další nezbytná opatření. Po ukončení těchto jednání postupuje podle § 205 až 207; ustanovení § 170 se nepoužije.

§ 209

1. Zjistí-li se neznámý majetek právnické osoby po

jejím výmazu z veřejného rejstříku nebo objeví-li se jiný zájem hodný právní ochrany, soud na návrh toho, kdo osvědčí právní zájem, zruší výmaz právnické osoby, rozhodne o její likvidaci a jmenuje likvidátora. Kdo vede veřejný rejstřík, do něho podle tohoto rozhodnutí запиše obnovení právnické osoby, skutečnost, že je v likvidaci a údaje o likvidátorovi. Od obnovení se na právnickou osobu hledí, jako by nikdy nezanikla.

2. Byla-li právnická osoba obnovena vzhledem k zjištění neznámého majetku, obnoví se neuspokojené pohledávky jejích věřitelů.

Oddíl 2

Korporace (§ 210-302)

Pododdíl 1

Obecně o korporacích (§ 210-213)

§ 210

1. Korporaci vytváří jako právnickou osobu společenství osob.
2. Na právnickou osobu tvořenou jediným členem se hledí jako na korporaci.

§ 211

1. Korporace může mít jediného člena, připouští-li to zákon. V takovém případě jediný člen korporace v ní

nemůže z vlastní vůle ukončit členství, ledaže v důsledku toho na jeho místo vstoupí nová osoba.

2. Klesne-li počet členů korporace pod počet stanovený zákonem, soud ji i bez návrhu zruší a rozhodne o její likvidaci. Nejprve jí však poskytne přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy.

§ 212

1. Přijetím členství v korporaci se člen vůči ní zavazuje chovat se čestně a zachovávat její vnitřní řád. Korporace nesmí svého člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy.
2. Zneužije-li člen soukromé korporace hlasovací právo k újmě celku, rozhodne soud na návrh toho, kdo prokáže právní zájem, že k hlasu tohoto člena nelze pro určitý případ přihlížet. Toto právo zaniká, pokud návrh není podán do tří měsíců ode dne, kdy k zneužití hlasu došlo.

§ 213

Poškodí-li korporaci její člen nebo člen jejího orgánu způsobem, který zakládá jeho povinnost k náhradě a kterým byl poškozen i jiný člen korporace na hodnotě své účasti, a domáhá-li se náhrady jen tento člen, může soud škůdci i bez zvláštního návrhu uložit povinnost nahradit způsobenou škodu jen korporaci, pokud to odůvodňují okolnosti případu, zejména pokud je dostatečně zřejmé, že se takovým

opatřením vyrovná i škoda na znehodnocené účasti.

Pododdíl 2

Spolek (§ 214-302)

§ 214

1. Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm.
2. Vytvoří-li spolky k uplatňování společného zájmu nový spolek jako svůj svaz, vyjádří v názvu nového spolku jeho svazovou povahu.

§ 215

1. Nikdo nesmí být nucen k účasti ve spolku a nikomu nesmí být bráněno vystoupit z něho.
2. Členové spolku neručí za jeho dluhy.

§ 216

Název spolku musí obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, postačí však zkratka „z. s.“.

§ 217

1. Hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen. Podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže.
2. Vedle hlavní činnosti může spolek vyvíjet též vedlejší

hospodářskou činností spočívající v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, je-li její účel v podpoře hlavní činnosti nebo v hospodárném využití spolkového majetku.

3. Zisk z činnosti spolku lze použít pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku.

Založení spolku (§ 218-221)

§ 218

Zakladatelé založí spolek, shodnou-li se na obsahu stanov; stanovy obsahují alespoň

- a) název a sídlo spolku,
- b) účel spolku,
- c) práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat,
- d) určení statutárního orgánu.

§ 219

Stanovy mohou založit pobočný spolek jako organizační jednotku spolku nebo určit, jakým způsobem se pobočný spolek zakládá a který orgán rozhoduje o založení, zrušení nebo přeměně pobočného spolku.

§ 220

1. Určí-li stanovy, že členství je různého druhu, vymezí zároveň práva a povinnosti spojené s jednotlivými druhy členství.
2. Omezit práva nebo rozšířit povinnosti spojené s určitým druhem členství lze jen za podmínek

určených předem ve stanovách, jinak se souhlasem většiny dotčených členů. To neplatí, má-li spolek k omezení práv nebo rozšíření povinností spravedlivý důvod.

§ 221

Stanovy musí být uloženy v úplném znění v sídle spolku.

Ustavující schůze (§ 222-225)

§ 222

1. Spolek lze založit i usnesením ustavující schůze tvořícího se spolku. Na ustavující schůzi se obdobně použijí ustanovení o členské schůzi.
2. Návrh stanov vypracuje a další zájemce o založení spolku svolá vhodným způsobem k ustavující schůzi svolavatel. Správnost a úplnost listiny přítomných ověří svolavatel nebo osoba jím pověřená.

§ 223

Každý, kdo se dostaví na ustavující schůzi a splňuje podmínky pro členství ve spolku, se запиše do listiny přítomných, podepíše se k údajím o svém jménu a bydlišti nebo sídle. Správnost a úplnost listiny přítomných ověří svolatel nebo osoba jím pověřená. Platí, že osoby zapsané v listině přítomných podaly řádnou přihlášku do spolku.

§ 224

1. Ustavující schůzi zahájí svolavatel nebo osoba jím

pověřená. Sdělí ustavující schůzi počet přítomných a seznámí ji s jednáními, která svolavatel v zájmu spolku již učinil. Dále navrhne ustavující schůzi pravidla pro její jednání a volbu předsedajícího i případných dalších činovníků.

2. Ustavující schůze volí členy těch orgánů, které podle určení zákona a stanov zvolit má.
3. Ustavující schůze přijímá usnesení většinou hlasů přítomných v době hlasování.
4. Kdo hlasoval proti přijetí návrhu stanov, může od přihlášky do spolku odstoupit. O tom musí být učiněn záznam v listině přítomných opatřený podpisy odstupujícího a toho, kdo záznam učinil.

§ 225

Účastní-li se ustavující schůze alespoň tři osoby, mohou schválit stanovy podle § 218.

Vznik spolku (§ 226-227)

§ 226

1. Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.
2. Návrh na zápis spolku do veřejného rejstříku podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí.
3. Není-li spolek do veřejného rejstříku zapsán do třiceti dnů od podání návrhu na zápis a není-li v této lhůtě ani vydáno rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný do veřejného rejstříku třicátým

dnem od podání návrhu.

§ 227

Pokračuje-li spolek v činnosti i poté, co byl jeho zápis do veřejného rejstříku odmítnut, použijí se ustanovení o společnosti.

Pobočný spolek (§ 228-231)

§ 228

1. Právní osobnost pobočného spolku se odvozuje od právní osobnosti hlavního spolku. Pobočný spolek může mít práva a povinnosti a nabývat je v rozsahu určeném stanovami hlavního spolku a zapsaném ve veřejném rejstříku.
2. Název pobočného spolku musí obsahovat příznačný prvek názvu hlavního spolku a vyjádřit jeho vlastnost pobočného spolku.

§ 229

1. Pobočný spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.
2. Návrh na zápis pobočného spolku do veřejného rejstříku podává hlavní spolek.
3. Není-li rozhodnutí o zápisu nebo o jeho odmítnutí vydáno do třiceti dnů od podání návrhu na zápis, považuje se pobočný spolek za zapsaný do veřejného rejstříku.

4. Z právních jednání pobočného spolku vzniklých přede dnem jeho zápisu do veřejného rejstříku je hlavní spolek oprávněn a zavázán společně a nerozdílně s pobočným spolkem. Ode dne zápisu pobočného spolku do veřejného rejstříku ručí hlavní spolek za dluhy pobočného spolku v rozsahu určeném stanovami.

§ 230

1. Zrušením hlavního spolku se zrušuje i pobočný spolek.
2. Hlavní spolek nezanikne dříve, než zaniknou všechny pobočné spolky.

§ 231

Nabytím statusu veřejné prospěšnosti pro hlavní spolek nabývají tento status i pobočné spolky. Vzdá-li se hlavní spolek statusu veřejné prospěšnosti, nebo je-li mu odejmut, pozbývají jej i pobočné spolky.

Členství (§ 232-235)

§ 232

1. Neurčí-li stanovy jinak, váže se členství ve spolku na osobu člena a nepřechází na jeho právního nástupce.
2. Je-li členem spolku právnická osoba, zastupuje ji statutární orgán, ledaže právnická osoba určí jiného

zástupce.

§ 233

1. Po vzniku spolku může členství v něm vzniknout přijetím za člena nebo jiným způsobem určeným stanovami.
2. Kdo se uchází o členství ve spolku, projevuje tím vůli být vázán stanovami od okamžiku, kdy se stane členem spolku.
3. O přijetí za člena rozhoduje orgán určený stanovami, jinak nejvyšší orgán spolku.

§ 234

Má se za to, že vznikem členství v pobočném spolku vzniká i členství v hlavním spolku; to platí i o zániku členství.

§ 235

Stanovy mohou určit výši a splatnost členského příspěvku nebo určí, který orgán spolku určí výši a splatnost členského příspěvku a jakým způsobem.

§ 236

Seznam členů

1. Vede-li spolek seznam členů, stanovy určí, jakým způsobem provádí v seznamu členů zápisy a výmazy týkající se členství osob ve spolku. Stanovy dále určí, jak bude seznam členů zpřístupněn, anebo že zpřístupněn nebude.
2. Každý člen, a to i bývalý, obdrží na svou žádost od

spolku na jeho náklady potvrzení s výpisem ze seznamu členů obsahující údaje o své osobě, popřípadě potvrzení, že tyto údaje byly vymazány. Namísto zemřelého člena může o potvrzení požádat jeho manžel, dítě nebo rodič, a není-li žádný z nich, může o vydání potvrzení žádat jiná osoba blízká nebo dědic, prokáží-li zájem hodný právní ochrany.

3. Seznam členů může být uveřejněn se souhlasem všech členů, kteří jsou v něm zapsáni; při uveřejnění neúplného seznamu členů musí být z něho patrné, že je neúplný.

Zánik členství (§ 237-242)

§ 237

Členství ve spolku zaniká vystoupením, vyloučením, nebo dalšími způsoby uvedenými ve stanovách nebo v zákoně.

§ 238

Neurčí-li stanovy jinak, zanikne členství, pokud člen nezaplatí členský příspěvek ani v přiměřené lhůtě určené spolkem dodatečně ve výzvě k zaplacení, ačkoli byl na tento následek ve výzvě upozorněn.

§ 239

1. Neurčí-li stanovy něco jiného, může spolek vyloučit člena, který závažně porušil povinnost vyplývající z členství a v přiměřené lhůtě nápravu nezjednal ani po výzvě spolku. Výzva se nevyžaduje, nelze-li porušení povinnosti odčinit nebo způsobilo-li spolku

zvlášť závažnou újmu.

2. Rozhodnutí o vyloučení se doručí vyloučenému členu.

§ 240

1. Neurčí-li stanovy jiný orgán, rozhoduje o vyloučení člena statutární orgán.
2. Neurčí-li stanovy jinak, může návrh na vyloučení podat v písemné formě kterýkoli člen; v návrhu se uvedou okolnosti osvědčující důvod pro vyloučení. Člen, proti kterému návrh směřuje, musí mít příležitost se s návrhem na vyloučení seznámit, žádat o jeho vysvětlení a uvést i doložit vše, co mu je k prospěchu.

§ 241

1. Člen může do patnácti dnů od doručení rozhodnutí v písemné formě navrhnout, aby rozhodnutí o jeho vyloučení přezkoumala rozhodčí komise, ledaže stanovy určí jiný orgán.
2. Příslušný orgán zruší rozhodnutí o vyloučení člena, odporuje-li vyloučení zákonu nebo stanovám; rozhodnutí o vyloučení člena může zrušit i v jiných odůvodněných případech.

§ 242

Vyloučený člen může do tří měsíců od doručení konečného